

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ - Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија Винке Бераха Никићевић - председника већа, Снежане Николић Гаротић и Растка Поповића - чланова већа, са записничарем Сњежаном Ивановић, у кривичном предмету против **оптужених Лазих Милорада**, чији је бранилац адвокат Ђорђе Дозет, **Ђаковић Перице**, чији је бранилац адвокат Ђорђе Калањ, **Марунић Мирка**, чији је бранилац адвокат Рајко Јелушић, те **Коњевић Николе**, чији је бранилац адвокат Ђорђе Дозет, **због кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ**, по оптужници Тужилаштва за ратне злочине Републике Србије, КТРЗ бр. 10/2007 од 06.10.2009.године, прецизиране дана 07.06.2010. године и исправљене на главном претресу дана 15.06.2010. године, након одржаног главног и јавног претреса дана 15.06.2010. године донео је, а дана 23.06.2010. године у присуству оптужених, бранилаца оптужених, јавно објавио

ПРЕСУДУ

I

Оптужени:

1.ЛАЗИЋ МИЛОРАД, надимак «Мића», рођен 05.01.1964. године у Удбини, СО Кореница, Република Хрватска, од оца Миле и мајке Анке девојачко Влатковић, Србин, држављанин Републике Србије, са пребивалиштем у Београду – Сурчин, ул. Скопљанска бр.33, неожењен, без деце, радник са примањима око 30.000,00 динара, власник куће у Сурчину од 90 м², неосуђиван, не води се други кривични поступак,

2.МАРУНИЋ МИРКО, рођен 03.01.1967. године у Госпићу, Република Хрватска, од оца Данила и мајке Анке, девојачко Травица, Србин, држављанин Републике Србије, са пребивалиштем у Кањижи – село Велебит, ул. Стевана Новковића бр.44а, радник без сталног запослења, ожењен, отац двоје деце, породична кућа у селу Велебит од 56 м², осуђиван пресудом Општинског суда Госпић К-93/88 од 17.08.1988. године због кривичног дела шумске крађе из члана 126 став 1 КЗ СРХ на новчану казну, пресудом Општинског суда Госпић К.127/89 од 17.10.1989. године због кривичног дела лака телесна повреда из члана

42 став 1 КЗ СРХ на казну затвора од 4 месеца, условно на 1 годину, не води се други крвични поступак,

З.КОЊЕВИЋ НИКОЛА, рођен 14.08.1953. године у Госпићу, Република Хрватска, од оца Ђуре и мајке Милеве, девојачко Радошевић, Србин, држављанин Републике Србије, са пребивалиштем у Новом Саду, ул.Милеве Марић бр.6, пензионер са примањима од 25.000,00 динара, ожењен, отац двоје пунолетне деце, власник стана у Новом Саду од 76 м², неосуђиван, не води се други крвични поступак,

КРИВИ СУ

Што су:

У периоду од 03.09. до 08.09.1991.године у Медку, за време оружаних сукоба на територији тадашње Републике Хрватске, у саставу СФРЈ, а који није имао карактер међународног сукоба, између оружаних снага ЈНА, јединица Територијалне одбране и милиције «САО Крајина» са једне стране и полицијских и паравојних формација Републике Хрватске са друге стране, а на подручју општине Госпић за време оружаних сукоба милиције САО Крајина, Територијалне одбране и резервне милиције са јединицама МУП-а Хрватске, опт.Лазић Милорад, Марунић Мирко и Коњевић Никола као припадници Територијалне одбране, кршећи правила међународног права за време оружаног сукоба, противно одредбама члана 3 став 1 тачка а) Треће Женевске конвенције о поступању са ратним заробљеницима од 12.08.1949. године, (ратификоване од Народне Скупштине ФНРЈ 1950.године) и члана 4 став 1 и 2 тачка 2а) Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба (Протокол II) од 08.06.1977.године, («Службени лист СФРЈ» број 16/78-Међународни уговори),

-а након што је оштећени Медунић Мирко на дан 03.09.1991.године као припадник МУП-а Републике Хрватске положио оружје после борбе са припадницима милиције САО Крајина на путу за Билај и доведен у Медак у просторије станице милиције која се налазила у преуређеној гостионици «Јадран», према оштећеном Медунићу као ратном заробљенику нечовечно и окупно поступали, те га мучили наносећи му велике патње и повреде телесног интегритета,

-на тај начин што су га заједно са више НН лица све до 08.09.1991.године, и у току дана и у току ноћи, приликом испитивања наизменично се смењујући тукли рукама, ногама, палицама, дрвеним колцем и резали и убадали ножем, због чега је оштећени Медунић трпео

болове јакон интензитета и од којих је више пута падао у несвест, па су тако:

Опт. Лазић Милорад,

у више наврата тукао оштећеног Медунића рукама и ногама по глави и телу, великим кухињским ножем парао униформу оштећеног све док овај није остао го, а затим му ножем резао лице и тело, те вршио убоде у лево бедро, услед чега је оштећени задобио лаке телесне повреде у виду секотина у пределу леве стране лица, бројне секотине у пределу оба рамена и леђа и убодну рану у пределу леве бутине.

Опт. Марунић Мирко,

тукао оштећеног Медунића гуменом палицом по леђима, услед чега је оштећени Медунић задобио лаке телесне повреде у виду нагњечења меких ткива у пределу слабина.

Опт. Коњевић Никола,

тукао оштећеног Медунића дрвеним колцем по телу, ногом на којој је била чизма у пределу главе испод браде и пивском боцом по глави, услед чега је оштећени задобио тешке телесне повреде у виду прелома леве горњовиличне кости.

Чиме су извршили кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 Кривичног закона СРЈ.

Па их суд применом наведеног законског прописа и члана 5, 33, 38, 41, 42 и 43 КЗ СРЈ

О С У Ђ У Ј Е

и то:

ОПТ.ЛАЗИЋ МИЛОРАДА на казну затвора у трајању од 3 (три) године,

ОПТ.МАРУНИЋ МИРКА на казну затвора у трајању од 2 (две) године и

ОПТ.КОЊЕВИЋ НИКОЛУ на казну затвора у трајању од 3 (три) године.

На основу члана 196 став 1 ЗКП, обавезују се оптужени да накнаде трошкове кривичног поступка, о чијој ће висини накнадно одлучити суд посебним решењем.

II

На основу члана 355 тачка 2 ЗКП,

ОПТ.ЂАКОВИЋ ПЕРИЦА, рођен 13.04.1967. године у Госпићу, Република Хрватска, од оца Гојка и мајке Манде, девојачко Бревуљ, Србин, држављанин Републике Србије, са пребивалиштем у Београду - Сурчин, ул.Аеродромски пут бр.45, ожењен, отац двоје малолетне деце, без непокретности, магационер у «Кока коли», са примањима од 38.000,00 динара, неосуђиван, не води се други кривични поступак,

ОСЛОБАЂА СЕ ОД ОПТУЖБЕ

да је у периоду од 03.09. до 08.09.1991.године у Медку, за време оружаних сукоба на територији тадашње Републике Хрватске, у саставу СФРЈ, а који није имао карактер међународног сукоба, између оружаних снага ЈНА, јединица Територијалне одбране и милиције «САО Крајина» са једне стране и полицијских и паравојних формација Републике Хрватске са друге стране, а на подручју општине Госпић за време оружаних сукоба милиције САО Крајина, Територијалне одбране и резервне милиције са јединицама МУП-а Хрватске, као припадник резервне милиције, кршећи правила међународног права за време оружаног сукоба, противно одредбама члана 3 став 1 тачка а) Треће Женевске конвенције о поступању са ратним заробљеницима од 12.08.1949. године, (ратификоване од Народне Скупштине ФНРЈ 1950.године) и члана 4 став 1 и 2 тачка 2а) Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба (Протокол II) од 08.06.1977.године, («Службени лист СФРЈ» број 16/78-Међународни уговори),

-а након што је оштећени Медунић Мирко на дан 03.09.1991.године као припадник МУП-а Републике Хрватске положио оружје после борбе са припадницима милиције САО Крајина на путу за Билај и доведен у Медак у просторије станице милиције која се налазила у преуређеној гостионици «Јадран», према оштећеном Медунићу као

ратном заробљенику нечовечно и окрутно поступали, те га мучили наносећи му велике патње и повреде телесног интегритета,

-на тај начин што га је заједно са више НН лица све до 08.09.1991.године, и у току дана и у току ноћи, приликом испитивања наизменично се смењујући тукли рукама, ногама, палицама, дрвеним колцем и резали и убадали ножем, због чега је оштећени Медунић трпео болове јаког интензитета и од којих је више пута падао у несвест, па је тако:

Опт.Ђаковић Перица,

тукао оштећеног Медунића палицом по табанима, док је Вујновић Никола седео на његовим ногама.

чиме би извршио кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ.

На основу члана 196 став 2 ЗКП-а, трошкови кривичног поступка у овом делу падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Оптужницом Тужиоца за ратне злочине КТРЗ 10/07 од 06.10.2009. године, оптужени су Лазић Милорад, Ђаковић Перица, Вујновић Никола, Марунић Мирко и Кољевић Никола због кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ.

Поднеском од 07.06.2010. године, поступајући заменик тужиоца за ратне злочине прецизирао је диспозитив напред означене оптужнице утолико што је одустао од кривичног гоњења против опт.Вујновић Николе због предметног кривичног дела и прецизирао део оптужнице која се односи на опт.Ђаковић Перицу и опт.Вујновић Николу. Након одустанка заменика тужиоца за ратне злочине, суд је у односу на опт.Вујновић Николу поступак окончао решењем о обустави поступка од 09.06.2010. године.

Заменик тужиоца за ратне злочине на главном претресу дана 15.06.2010. године коначно је исправио диспозитив оптужнице тако што је у делу где стоји «оптужени Вујновић Никола», изоставио реч «оптужени».

У завршној речи на главном претресу дана 15.06.2010. године, након анализе изведених доказа, *заменик тужиоца за ратне злочине* сматра да је током поступка утврђено да су оптужени извршили кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ и предложио је да суд оптужене огласи кривима и казни по закону, а ценећи притом све олакшавајуће и отежавајуће околности као и појединачни допринос сваког од оптужених у извршењу предметног кривичног дела.

Оптужени Лазих Милорад у својој одбрани изнетој у претходном поступку, дана 13.12.2007. године при којој је остао и током главног претреса 24.11.2009. године као и 11.02.2010. године, када је главни претрес почео изнова, не признаје да је извршио кривично дело које му се ставља на терет.

Навео је да је био припадник Територијалне одбране Медак од почетка лета 1991. године до 1995. године. Носио је СМБ униформу. Од оружја је имао пушку.

Објаснио је да су били велики сукоби на подручју источног Госпића. Био је ангажован на положају у оквиру Територијалне одбране. Након неколико дана на положају, могли су да дођу на дан, два кући. Једног дана искористио је такву прилику и дошао у Медак. На путу кући свратио је у једну кафану «код Босе», тачније назив кафане је био «Јадран». Наводи да је видео како из кафане «код Босе» улазе и излазе гардисти. Ушао је и он у ту кафану. Унутра је било доста људи из гарде. Претпоставио је да је то нека паравојна формација. Имали су сви маскирне униформе.

Ушао је унутра и видео Мирка Медунића кога тада уопште није ни познавао, био је го и видео је како га гардиста кога су звали «др Николић» пара ножем по телу и лицу и телу. Рекли су да су ухватили усташу. Човек кога је резао ножем био је сав крвав. Том приликом видео је Јована Потребића који је изразио згражавање. Одлучио је да не присуствује таквом догађају. Окренуо се и отишао је кући. Критичном приликом када је видео Медунића није видео ниједног од саокривљених. Иначе, тога дана са њим, са положаја, дошао је Марунић Мирко и Купрешанин Саво.

Након једно 6 дана од критичног догађаја поново је дошао са положаја у Медак. Тада је сазнао од мештана да је Јовица Иванчевић звани «Пућан», житељ места Почитељ поред Медка, спасио Медунића и одвезао га у болницу у Удбину или у Книн.

Има брата Душка који је млађи од њега, а такође има још једног млађег брата.

Бранилац опт. Лазих Милорада, адвокат Ђорђе Дозет у својој завршној речи навео је да нема доказа да је у критично време постојао оружани сукоб између оружаних снага ЈНА, јединица Територијалне одбране и милиције САО Крајине са једне стране и полицијских и паравојних формација Републике Хрватске са друге стране. Нема доказа којој формацији су припадали оптужени. Оптужница и завршна реч заменика тужиоца за ратне злочине заснована је на исказима оштећеног Мирка Медунића који је у сваком свом исказу другачије говорио. Анализирајући изведене доказе предлаже да суд донесе ослобађајућу пресуду.

У својој завршној речи опт.Лазих Милорад у свему се придружио речи свог браниоца.

Оптужени Ђаковић Перица у својој одбрани изнетој у претходном поступку, дана 16.01.2008. године при којој је остао и током главног претреса 24.11.2009. године као и 11.02.2010. године, негирао је да је починио кривично дело које му је стављено на терет.

Наводи да је рођен у Госпићу где је живео до 1991. године, када је прешао у Загреб, где је живео једно 6 месеци. Живот Срба у Загребу у то време постао је проблематичан, решио је да се врати у своје родно место где је живела његова мајка. Када се вратио у Госпић није имао посао.

Имао је непријатности са лицима у униформама и амблемима ХВО и шаховницама. Након тога одлучио је да пређе на територију коју су држали Срби, односно ЈНА.

Објаснио је да је са Иванчевићем отишао у Книн и пријавио се у ТО. У Територијалној одбрани у Книну дали су им распоред да се јаве полицији у Удбини. Резервни састав полиције у Удбини где је он био, био је у саставу Територијалне одбране. Добили су задужење да контролишу, као резервни полицајци, пут Кореница-Грачац. То је једно 40-так километара далеко од места Медак. У том периоду уопште није ни ишао у Медак.

Командовао је Ђукић, а његов заменик је био Бараћ. Не зна ко је био командант целе Територијалне одбране. Носио је плаву милицијску униформу, коју је задужио од полиције у Удбини. Од оружја је имао аутоматску пушку и пиштољ. Никада није дужио палицу нити пендрек.

Мирка Медунића познаје. Са њим је играо фудбал и никада нису међусобно имали проблема.

Објаснио је да је једног дана, око 10-11 сати, септембра месеца, неких 10-20 дана пре него што је отишао за Србију, Јовица Иванчевић са којим је делио собу у хотелу у Удбини где су били смештени као резервни састав полиције, дошао и рекао му да је др Матић из болнице у Удбини, замолио да Јовица и он чувају Медунића који је у болници, као непријатељског војника. Плашио се да би рањени војници или неко други могао да га дира. Први пут је тада чуо да је Медунић рањен и да је у болници. Јовица му је рекао да је Медунић повређен приликом заробљавања, али да не зна ко га је тукао нити шта се са њим десило. Отишли су у болницу и тамо је видео Медунића који је пре тога био оперисан. Са њим није могло да се прича. Сећа се да је лежао у соби са леве стране и видео је да има неке огреботине по лицу и подлив на једном оку. У болници са Медунићем у истој соби био је и Бараћ који је рањен тих дана. Разговарао је са Бараћем. Наводи да је у болници провео пар сати након чега су отишли на пункт, аутопут Кореница – Грачац. Мисли да је други или трећи дан од тог дана Медунић отишао за Книн. Не зна ништа о гостионици «Јадран» и никада није тамо био.

У резервном саставу полиције у Удбини провео је 3 месеца, јули, август и септембар 1991. године, након чега је обзиром да је из мешовитог брака, отац је Србин, а мајка Хрватица, решио да пређе у Србију. Заједно са мајком пред крај септембра је дошао у Београд, где и данас живи.

Познаје Николу Вујновића, Лазић Милорада, Марунић Мирка и Кољевић Николу, али се никада није са њима дружио, нити их је виђао тих критичних дана када је Медунић злостављан.

Бранилац опт. Ђаковић Перице, адвокат Ђорђе Калањ у својој завршној речи наводи да су алиби Ђаковићу дали сведок Иванчевић Јовица и Душан Бараћ, објашњавајући детаљно његово кретање. Анализирајући исказе сведока оштећеног Медунић Мирка од 04.03.1993. године, 21.10.1996. године, 01.06.2009. године и 15.04.2010. године, посебно је истакао да је на главном претресу 15.04.2010. године оштећени навео да се не сећа ко га је ударио, опт.Ђаковић Перица или Вујновић Никола, и да је то све трајало кратко и да није било никаквих последица. С тим у вези постоји став међународног суда у Хагу да кршење правила међународног права за време оружаног сукоба мора бити тешко, мора имати тешке последице по живот и здравље. Како у конкретном случају код опт.Ђаковић Перице не постоје радње које би довеле до тешке последице по живот и здравље оштећеног Медунић

Мирка, предлаже да суд донесе ослобађајућу пресуду у складу са чланом 355 тачка 2 Законика о кривичном поступку.

У својој завршној речи опт. Таковић Перица у свему се придружио завршној речи свог браниоца.

Оптужени Марунић Мирко у својој одбрани изнетој у фази истраге дана 14.12.2007. године при којој је остао и током главног претреса 24.11.2009. године као и 11.02.2010. године, наводи да није починио кривично дело које му се ставља на терет. У догађајима везаним за злостављање Мирка Медунића није учествовао и потпуно су му непознати. Никада није ни чуо за такав догађај.

Објашњава да је пре рата радио у Госпићу у ППК «Велебит» и у Личком Осику, творница «Марко Орешковић».

Навео је да је у критичном периоду био припадник Територијалне одбране као војни обвезник од самог почетка оружаних сукоба до 1993. године када је радио у кухињи једно време као интендант. У то време имали су обичне СМБ униформе, као припадници Територијалне одбране, без икаквих ознака. Није имао пендрек. У то време њему је био надређен командант Кордић.

Ишао је на положаје које су тада држали и одатле познаје Лазића, Таковић Перицу, Николу Вујновића, а познаје и Николу Коњевића. Сви су из тог краја, село Медак и околина. Зна ко је Душко Лазић. Са њим никада није саслушавао Медунића. Мирка Медунића не зна, а можда би га препознао када би га видео.

Живео је у Медку. Његова кућа је била удаљена 2 километра од центра Медка. У то време он је био самохрани отац малолетног детета од 3 године које је због безбедности у септембру одвео код тетке у Београд. Током септембра одлазио би на 7 до 8 дана у Београд. Колико се сећа 05, 07. или 10. септембра отишао је код тетке која се бринула о детету у Београду.

У гостионицу «Јадран», односно кафану «код Босе» навраћао је пре рата. У септембру 1991. године то више није била гостионица већ смештај за гардисте који су ту и спавали, али су били смештени и по неким другим кућама. Имала је једну просторију од 20-30 квадрата и ВЦ. Постојао је и спрат изнад, али он тамо никада није био. У то време он ту није улазио.

Бранилац опт. Марунић Мирка, адвокат Рајко Јелушић у својој завршној речи наводи да постоји правноснажна пресуда којом су оптужени осуђени, те би се у конкретном случају радило о ствари која је пресуђена и суд би морао донети пресуду којом се оптужба одбија. У супротном предлаже да се опт.Марунић Мирко ослободи од оптужбе јер није доказано да је учинио дело које му је оптужницом стављено на терет. Није доказано да је у периоду од 03. до 08.09.1991. године на територији општине Госпић постојао оружани сукоб, односно грађански рат. Чињеница да је на једном делу територија био сукоб између две етничке групе не значи да је постојао оружани сукоб, односно грађански рат на читавој територији. Било је потребно за сваки сукоб утврђивати да ли он има карактер оружаног сукоба, односно грађанског рата, у смислу како га дефинишу правила међународног ратног права. Није доказано да је оштећени имао статус ратног заробљеника, бар не онако како појам ратног заробљеника дефинише III Женевска конвенција одредбом члана 4, те самим тим нису ни били испуњени услови да му се призна статус ратног заробљеника. Није доказано да је опт.Марунић Мирко оштећеног ударао палицом по леђима онако како је то писано у оптужници. Оптужница се заснива искључиво на исказу сведока оштећеног. Исказ сведока оштећеног је несигуран и недоследан. Код истражног судије Жупанијског суда 1993. године, оштећени је навео да је Мирко Марунић стражар, док је на главном претресу 1996. године пред Жупанијским судом навео да га је Мирко Марунић тукао палицом, а за то време га је Никола Вујновић држао за ноге. Сматра да је оштећеном сугерисно како треба да одговори. Уколико суд и прихвати да је Марунић ударио оштећеног палицом по леђима и да му је нанео лаке телесне повреде, сматра да се у његовим радњама не стичу обележја овог кривичног дела. Не може свако шамарање и свако ударање без неких тежих последица по здравље се сматрати ратним злочином, онако како је то у оптужници изнето. Са изетих разлога предложио је да се у односу на опт.Мирка Марунића донесе ослобађајућа пресуда јер није доказано да је починио кривично дело како му је то стављено на терет.

У својој завршној речи опт.Марунић Мирко у свему се придружио речи свог браниоца.

Оптужени Коњевих Никола у својој одбрани изнетој у претходном поступку, дана 13.11.2007. године при којој је остао и током главног претреса 24.11.2009. године као и 11.02.2010. године, када је главни претрес почео изнова, наводи да није починио кривично дело које му се ставља на терет.

Објашњава да је пре ратних сукоба у Хрватској радио као инспектор у СУП Госпић – криминалистичка служба. Када су почели

сукоби већина Срба није хтела да прихвати лојалност ХДЗ-у. Престали су да раде у државној служби и сви из полиције су отишли са својих радних места враћајући се у места где су живели њихови родитељи. У то време његов отац је умро, а мајка му је живела у Медку код које је он отишао да живи. Био је без посла као и његова супруга.

У претходном поступку објаснио је да када се формирала Територијална одбрана под руководством ЈНА, одлучио је као и остали сељани, да уђе у ТО, док на главном претресу наводи да званично није био у ТО, али је држао стражу. У Територијалној одбрани био је крајем шестог или седмог месеца 1991. године, када је напустио Госпић и дошао у Медак, код своје мајке. У оквиру ТО-а имали су обичне СМБ војничке униформе. Нису имали никаквих ознака. Носили су капе «титовке», са звездом. Сви људи са села имали су своје ловачко оружје, а када је формирана Прва моторизована бригада, дошло је комплетно наоружање и опрема.

Милиција уопште није постојала у њиховом месту, јер је то припадало Госпићу. Са друге стране, општина Грачац је имала своју полицију и они су покривали и територију где се налази Медак.

Познаје Мирка Медунића који је живео у Билају, а од њега је доста млађи. Никада га није било чиме тукао.

Познато му је да је постојала кафана «Јадран», где је радила извесна Боса по којој се и кафана звала «код Босе». У критичном периоду ту је био смештај за војску, а спомињали су се гардисти, али о њима ништа не зна.

Познаје Лазића, Марунића, Ђаковића и Вујновића, али су они доста млађи од њега, па са њима није имао никаквих конкретних контаката у смислу дружења.

Испитан на главном претресу дана 24.11.2009. године прецизирао је да у Медку није био од краја августа 1991. године до 08.09.1991. године, јер се са децом и женом налазио у Новом Саду. Објашњава да је датум 08.09. упамтио обзиром да су то за њега били трагични дани, јер је одвео двоје малолетне деце без иједног документа да их упише у школу. Каснио је са уписом деце у школу. Док је био у Новом Саду обратио се у десет институција, Комесеријату за избеглице, СУБНОР-у, за доделу нужног смештаја. Дана 07. септембра кренуо је из Новог Сада, тачније из Земуна, аутобусом за Книн јер му је мајка остала у Медку. У Книн је стигао у вечерњим сатима. Због мрака и постављених барикада нико није хтео у то доба да га вози. Ујутру 08. септембра из Книна за

Медак га је одвезао Мирко Јерковић. Одвезао га је до његове куће која се налазила у центру Медка, на главном путу Госпић – Грачац.

Са својом, сада покојном мајком стајао је поред куће крај пута. Наишло је возило «рено 4» плаве боје. Препознао је Иванчевића који га је позвао да са њим иде до Удбине да би одвезао једног човека. До Удбине има 35 километара. Одлучио је да и он крене. Сео је у кола и препознао Медунића на задњем седишту. Медунић је на себи имао одећу, био је у полицијској униформи на којој је писало «полиција». Приметио је да испод ока има црни подлив и расекотину на усни. Био је у доста тешком стању. Јовица Иванчевић му је рекао да су Медунића ухватили у Госпићу, у некој кући. Не зна одакле му повреде.

Кренули су ка Удбини. Свртели су у село Крушковац по професора Чубрила Мишу, да и он крене са њима до Удбине, јер се Иванчевић бојао да Медунић не умре, па би можда одговарали због тога. Миша Чубрило сео је у кола са њима. Возио је Иванчевић, поред којег је он седео, а иза су били Медунић и Чубрило.

Мисли да су оштећеном дали млека. Дао му је две кутије цигара које је понео из Новог Сада, као и нешто новца, довели су га до врата болнице. Након тога вратили су се за Медак, а после два, три дана одвео је своју мајку за Нови Сад.

Бранилац опт. Коњевић Николе, адвокат Ђорђе Дозет у својој завршној речи наводи да је оптужница заснована на исказима оштећеног Мирка Медунића који је у сваком свом исказу другачије говорио. Медунић је 15.10.1992. године рекао да су га тукла четири лица, оптужених, изузимајући Николу Коњевића. Зашто би изузео Николу Коњевића кога најбоље познаје, зашто би га испустио на првом саслушању код истражног судије и зашто би припадник Полицијске управе у Госпићу, Јурић Жељко пропустио да у своју службену белешку упише и Николу Коњевића, а начелник Полицијске управе Госпић, Угарковић Миле, који добро познаје Николу Коњевића, пропушта да у поднесе кривичну пријаву и против Николе Коњевића. У службеној белешци од 05. октобра 1992. године, коју потписује Јурић, назначено је да се догађај десио 30.09.1991. године. У захтеву за спровођење истраге из 1993. године стоји да је Медунић Мирко био у заробљеништву од 30. 08. до 04.09.1992. године, и како то да се појавио 03. септембар – 08. септембар. На записнику од 04.03.1993. године појављује се Никола Коњевић, али из тог записника се брише једна особа која је била у овој судници, Саша Купрешанин. Саша је био неко од оних који су му добро ушли у памћење, а онда једанпут каже «ма не Саша је био фин према мени, тукао ме је Никола Коњевић». У записнику од марта 1993. године

стоји да је видео Сашу са Коњевићем и да га је Саша исто ударао као и Коњевић. На записнику од 01.10.1993. године помиње Сашу као неког ко га је тукао, а хрватски тужилац је одустао од гоњења Саше. Поставља се питање да ли се Никола Коњевић појављује задњег дана или је Никола Коњевић по исказу оштећеног Медунића, сваки дан тамо. Предложио је да суд донесе ослобађајућу пресуду.

У својој завршној речи опт.Коњевић Никола у свему се придружио завршној речи свог браниоца.

Због промене састава већа, уз сагласност странака, суд је на основу члана 309 став 1 ЗКП прочитао исказе сведока саслушаних на претходним претресима и то: Иванчевић Јовице, судског вештака др Зорана Станковића, сведока Бараћ Душана и сведока Јерковић Мирка.

У доказном поступку суд је прочитао писмене доказе и то: лијечнички извјештај Војног санитета 118. бригаде за осигураника Медунић Мирка од 22.07.1992. године; закључни лијечнички извјештај за Медунић Мирка од 22.07.1992. године; опште податке о осигуранику са описом послова које обавља за Медунић Мирка од 08.04.2005. године; извештај са налазом и мишљењем лијечника за Медунић Мирка, Ординација опште медицине од 08.04.2005. године; оцјену инвалидности за Мирка Медунића Повјеренства за ревизију оцјене инвалидности Републике Хрватске од 19.04.2006. године; налаз и мишљење вјештака о инвалидности Хрватског завода за мировинско осигурање број дневника 122.I-06 од 10.03.2006. године за Медунић Мирка; лијечнички налази Опште болнице Госпић за Медунић Мирка од 23.12.2004. године, од 21.12.2004. године и од 29.12.2004. године; налаз радиолога од 30.12.1991. године; налаз Опште болнице Госпић, Хирушка амбуланта од 22. и 23.02.1995. године; повијест болести од 22.02.1995. године Опште болнице Госпић, Психијатријска амбуланта; отпусно писмо Медицинског центра Госпић, Опште болнице за хирушке болести за Медунић Мирка од 17.02.1992. године; налаз микробиолошке претраге Завода за заштиту здравља Републике Хрватске; повијест болести Дома здравља радника МУП Хрватске за Медунић Мирка од 03.02.1992. године; лијечнички налаз Опште болнице Госпић, Психијатријска амбулата од 22.02. и 30.03.2005. године, од 15.12.2004. године, од 02.02.2005. године, од 28.08.2005. године, од 10.11.2004. године; налаз и мишљење психолога Клинике за психијатрију од 28.10.2004.године; повијест болести од 06.12.2004. године; налаз, оцена и мишљење СИЗ-а Здравства и здравственог осигурања број 8 од 24.02.1992. године за Медунић Мирка; број 102 од 23.03.1992. године, број 245 од 23.04.1992. године, број 284 од 30.04.1992. године; налаз, оцена и мишљење Републичког фонда здравственог осигурања и здравства Хрватске бр.452

од 01.06.1992. године, број 563 од 02.07.1992. године, број 760 од 17.08.1992. године; извршио увид у предмет Жупанијског суда у Госпићу и прочитао пресуду К-4/96-12 од 21.10.1996. године; пресуду Републике Хрватске Врховног суда Републике Хрватске, бр. I Кж-42/197-3 од 10. 10.2000. године; поднесак МУП РС, УКП, Служба за откривање ратних злочина бр.230-1648/08 од 14.04.2008. године којим је обавештен суд да је провером у евиденцијама овог министарства Јован Потребих евидентиран као умрло лице и да је чињеница смрти уписана у МКУ Земун редни број 807/04 од 12.05.2004. године; потврду Основне школе «Прва војвођанска бригада» Нови Сад бр.195 од 30. маја 2008. године; обавештење Републике Хрватске Министарства правосуђа Ур.бр.514-05-01-06-09-03 од 25.03.2009.године, да сведок Медуних Мирко не пристаје сведочити пред Окружним судом у Београду због здравствених проблема, а да ће сведочити путем видеоконференцијске везе; налаз и мишљење судског вештака проф.др Зорана Станковића, као и налаз и мишљење од 17.09.2009. године; поднесак Основне школе «Прва војвођанска бригада» Нови Сад број 632 од 09.12.2009 године; поднесак Републике Србије, Министарства одбране, ВБА бр.15972-4 од 14.12.2009. године; извршен је увид у 4 извода из топографске карте за подручје Госпић и Коренца, Медак и Удбина, Република Хрватска; извештаје из казнене и прекршајне евиденције за Ђаковић Перицу, Лазих Милорада, Маруних Мирка и Кољевић Николу; налаз и мишљење судских вештака доц.др Александра Јовановића и доц.др Наде Јанковић за опт.Николу Кољевића од 26.02.2010. године; поднесак МУП РХ, Полицијске управе личко-сењске, Полицијске постаје Госпић, Жупанијског суда у Загребу, Истражни центар бр.511-4-05/3-182/2010 од 12.02.2010. године и службену забелешку МУП РХ, Полицијске постје Госпић број 511-04-05/3-182/10 од 20.01.2010. године; документе БОСК-90, Борци за одбрану срских Крајина за Кољевић Николу од 02, 04. и 05.09.1991. године; поднесак Министарства одбране РС, ВБА, од 10.03.2010. године и од 15.03.2010. године под бројем 1551-6; службену белешку Службе за помоћ и подршку оштећенима и сведоцима број 16/10 од 13.04.2010. године; службену белешку Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине сачињена дана 21.04.2010. године; записник о саслушању сведока Мирка Медуниха и сведока Чубрило Милана од 15.04.2010. године од стране Жупанијског суда у Риједи, којима је утврђен идентитет, решење Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К-По₂ 36/2010 од 28.05.2010. године. Суд је у доказном поступку испитао сведока оштећеног Медуних Мирка и сведока Чубрило Милана на главном претресу дана 15.04.2010. године путем видеоконференцијске везе из Жупанијског суда у Риједи, те испитао и сведоке Лазих Душка, Купрешанин Саву, Матић Богдана, Шпанових Стојана, др Јованку Врачар Вишњић и Драгована Марковића.

Читањем извештаја из казнене евиденције за опт.Лазивић Милорада од 09.02.2010. године, суд је утврдио чињеницу да оптужени није осуђиван.

Читањем извештаја из казнене евиденције од 09.02.2010. године за опт.Ђаковић Перицу, утврђено је да није осуђиван.

Читањем извештаја из казнене евиденције за опт.Марунић Мирка, Републике Хрватске број 514-05-01-01-09-02 од 01.12.2009. године утврђено је да осуђиван и то: пресудом Општинског суда Госпић К-93/88 од 17.08.1988. године због кривичног дела шумске крађе из члана 126 став 1 КЗ СРХ на новчану казну и пресудом Општинског суда Госпић К.127/89 од 17.10.1989. године због кривичног дела лака телесна повреда из члана 42 став 1 КЗ СРХ на казну затвора од 4 месеца, условно на 1 годину, а читањем извештаја из казнене евиденције за опт.Марунић Мирка МУП Република Србија, ПУ Кикинда од 12.02.2010. године и од 03.06.2010. године, утврђено је да није осуђиван.

Читањем извештаја из казнене евиденције за опт.Коњевић Николу МУП Р Србије, ПУ у Новом Саду, број 235-2/222 од 11.02.2010. године утврђено је да није осуђиван.

Сведок Иванчевић Јовица наводи да је септембра 1991. године био у резервном саставу полиције у месту Удбина, заједно са Ђаковић Перицом са којим је боравио у хотелу. Као резервни састав полиције задужили су пиштољ, а имали су једнобојне плаве униформе.

Објашњава да је 01. септембра са Ђаковић Перицом био у трећој смени, а да је 02.09. кренуо да обиђе своје родитеље који су се налазили у селу Читлук. Тог јутра Ђаковић Перица је остао у хотелској соби, с обзиром да су радили претходну ноћ. Кренуо је својим возилом «рено 4» за Читлук, око 10 сати ујутро, а тамо је стигао око 11-12 сати. Након посете родитељима кренуо је назад за Удбину. На путу за Удбину, од Читлука, мора да прође кроз Медак. Испред гостионице «Јадран», негде око 3-4 сата послеподне, срео је човека чије је презиме Клеут и замолио га, с обзиром да има једног ратног заробљеника, да истога превезе у болницу у Удбину. Изашао је из свог возила, испред те гостионице, и Клеут му је помогао да тог човека унесу у аутомобил. Препознао је Медунића с обзиром да су заједно ишли у школу.

Том приликом Медунић није био у добром здравственом стању. По лицу је имао модрице и био је мало изгребан. Није био у најбољем физичком стању. Био је обучен доста запуштено, мисли да је имао сиве панталоне које је Збор народне гарде имао.

На путу према Медку видео је Коњевић Николу и замолио га да пође и он са њима, обзиром да се плашио да се Медунићу нешто не деси па да би због тога могао да одговара. Никола Коњевић је пристао и пошао са њим.

Дошли су до села Крушковац. Испред куће видели су Чубрило Мишу, који је био професор Медунићу и њему, као и његову супругу која им је била разредни старешина. Замолио је Мишу Чубрила да и он пође са њима што је он и прихватио. Крушковац је од Медка удаљен 5-6 километара.

Дошли су у Удбину. Испред болнице је видео доктора Матића, хирурга, коме се обратио и рекао да у колима има једног хрватског ратног заробљеника који је тешко повређен. Особље болнице је Медунића унело унутра. Др Матић га је замолио за обезбеђење, с обзиром да је у болници било и српских рањеника, па да не би дошло до неке одмазде. Отишао је и позвао Перицу Ђаковића који је био у хотелу, и замолио га да дође и буде испред врата болнице. Он се налазио у ходнику, остали су ту пар сати док није дошла друга патрола да обезбеди Медунића. Познато му је да је Ђаковић Перица улазио и у собу код Медунића.

Сведок Душан Бараћ наводи да је Медак територијално припадао Госпићу, али је после био под ингеренцијом Грачаца.

Дана 04. септембра 1991. године је рањен. Примљен је у болницу у Удбини. Сећа се да је после извесног времена од његовог рањавања код њега у собу дошао неко од доктора и питао га да ли у његову собу могу да сместе једног пацијента који је Хрват. Обзиром да је он милиционер рачунало се да би код њега било то безбедније. Пристао је и сместили су га код њега у собу. Са њим се није могло комуницирати. У првом моменту није га препознао. После га је препознао с обзиром да га је виђао у Госпићу и знао га је под надимком «Кец». За то време колико је био у његовој соби није било никаквих посебних контаката, осим са лекаром и медицинским сестрама.

Сећа се да је у собу улазио и Перо Ђаковић у то време резервни милиционер у Одељењу милиције Удбина који му је рекао да је ту у обезбеђењу Хрвата. Медунић, кога је знао под надимком «Кец» код њега у соби, кратко се задржао. Мисли да је био један дан и једну ноћ, а да је потом отпремљен за Книн.

Сведок Јерковић Мирко наводи да је септембра 1991. године, не сећа се тачно датума, седео у кафани «Спас» у Книну када је ушао један човек који је затражио да га неко пребаци до Медка. С обзиром да је било вече, рекао му је да ће га он пребацили али сутрадан. Сутрадан су његовим колима кренули за Медак он и човек који му се представио као Коњевић. Том приликом му је рекао да је пребацио децу и жену у Нови Сад код брата и да сада иде по мајку у Медак и да се одмах враћа назад у Нови Сад.

Када су стигли у Медак са леве стране пута била је кућа испред које је стајала једна старија жена за коју је Коњевић рекао да је његова мајка. Ту се задржао кратко време док је попио пиће и вратио се назад.

Сведок Лазић Душко, брат опт.Лазић Милорада, испитан на главном претресу наводи да је живео у Госпићу, а кад су почела ратна дешавања дошао је код својих родитеља у Медак, где је ступио у Територијалну одбрану. Јединица ТО којој је он припадао, била је у саставу ТО-а Грачац, а командант је био извесни Војводић. Јединица је била у рангу бригаде. Носио је сиво маслинасту униформу. Од оружја су имали пушку «паповку».

«Код Босе» је била гостионица, али у време критичног догађаја као гостионица није радила. У њој су били смештени добровољци који су долазили са стране и ту су били смештени.

Објашњава да је само једном, у критичном периоду, у послеподневним сатима провирио на врата те гостионице. Видео је човека око којег је било 5-6 људи. Тај човек је био го до појаса, видело се мало крви на њему, а имао је и подлив по лицу и телу. У том тренутку тог човека нико није малтретирао. Није му се ни у једном тренутку обратио нити пришао. Одмах је изашао напоље, где је било око 20-так људи.

Том приликом од познатих видео је само Потребих Јову. Видео је и једног човека који је био добровољац, а представљао се као «доктор Николић». Свог брата, Лазић Милорада, тада није видео.

Касније је сазнао да је том критичном приликом био Медунић, кога је знао по надимку «Кец».

Сведок Купрешанин Сава испитан у претходном поступку дана 29.02.2008. године, као и на главном претресу дана 02.03.2010. године, наводи да је био мобилисан у Територијалну одбрану септембра месеца 1991. године и том приликом био на положају према Госпићу где су

боравили и по неколико дана зависно од интензитета борби које су се водиле за то време.

Почетком септембра 1991. године биле су најинтензивније борбе, с обзиром да је била деблокада касарне у Госпићу. Водили су се као САО Крајина.

Имао је стан у Медку, који је био оштећен на самом почетку рата, од прве гранате која је пала на Медак. Након тога жена и ћерка су прешле у Србију, а он је боравио у породичној кући са мајком у селу.

Камионом су их развозили на положаје и враћали назад до Медка, обично до кафане «Јадран» или «код Босе», али не може да тврди да је кафана у критичном периоду функционисала као кафана. Након тога другим камионом су их развозили по селима где су живели.

У претходном поступку је навео да у критично време уопште није свраћао у кафану «код Босе», док је на главном претресу навео да је одлазио у кафану, али не може да определи ког месеца, септембра или октобра.

Чуо је да су били неки «гардисти», али не зна где су били смештени, нити може да определи да ли их је виђао у кафани «код Босе», с обзиром да су они сви били у различитим униформама.

Обично су заробљена лица упућивана у Книн. У кафани «код Босе» никада није саслушавао нека лица. Медунић Мирка не познаје, као ни лице под надимком «Кец».

Све оптужене познаје. Сви су ишли заједно на положаје. Ђаковић Перица је једно време био у милицији. На положајима су били и припадници војске и полиције и Територијалне одбарне. Марунић Мирка се сећа јер су често били заједно у рову. Коњевић Николу познаје под надимком «Шишак», то је био породични надимак. Цела фамилија звала се «Шишак». Наводи да је његов надимак «Сашо».

Иначе објашњава да је Билајска улица припадала источном Госпићу, који је био под контролом Срба.

Сведок Матић Богдан испитан у претходном поступку дана 29.02.2008. године, као и на главном претресу дана 02.03.2010. године наводи да је радио у болници у Госпићу као хирург све до августа 1991. године када је избегао из Госпића и запослио се у болници у Удбини.

Септембра месеца 1991. године, касно поподне са супругом је стајао испред болнице када је дошао аутомобил из којег је изашао Иванчевић Јовица звани «Пућан». Рекао му је да је довезао рањеног Медунић Мирка и да би требало да га прими у болницу.

Медунић је имао ране по лицу, и одећа му је била крвава. Јовицу Иванчевића је питао шта се десило, а он му је рекао да је у питању хрватски полицајац, и да га је повезао из Медка.

Примио га је у болницу да би га хирушки обрадио, а Јовици је рекао да му је потребно обезбеђење због ратних догађања. Јовица је пристао да му нађе обезбеђење и дошао је полицајац који је био на улазу у болницу и још један на вратима од собе.

Када се Медунић скинуо, у хирушкој сали видео је да има више посекотина и то неколико посекотина на левој страни лица, у пределу грудног коша са леве стране, и по рамену. Имао је посекотине на левој надлактици, и са леве стране леђа, као и један убуд позади у бутини, убуд у пределу грудног коша. Објаснио је да су секотине очигледно нанете неким оштрим предметом, биле су дубоке, ваздух је ушао под кожу па му је врат био надут. Под анестезијом га је ушивао и интервенција је била завршена негде после поноћи. Мирко Медунић је био комуникативан, али је отежано говорио и јако тихо.

Нагласио је да га нису снимали рендгенолошки јер нису имали услове, и да му се није жалио да су му избијени зуби. Наводи да је био заплашен и депримиран.

Размишљао је у коју собу да га смести. У првом моменту мислио је да га смести у собу где ће бити сам, а онда је помислио да би ипак било сигурније да буде са неким. Била је једна соба у којој је био полицајац из Госпића, Бараћ Душан, који је био рањен са још неколико момака. Питао их је да ли се слажу да хрватског полицајца смести са њима и том приликом Бараћ му је рекао да познаје Мирка Медунића и да су заједно радили. Ови други момци су се сложили и рекли да ће он ту са њима да буде сигуран, тако да га је сместио у заједничку собу где је био један слободан кревет.

Собу је обезбеђивао Ђукић Драган, а не сећа се да ли је још неко од полицајаца учествовао у обезбеђењу.

Сутрадан је чуо да је Мирко узнемирен, па је отишао до њега и он му је рекао да неко хоће да га одведе из болнице. Умирио га је рекавши да је ту сигуран и да га нико неће одвести. Познато му је да је у току

ноћи долазила нека група, неки мушкарци, у вези Мирка Медунића, али им није дозволио да уђу. Они су отишли.

Мирко Медунић је био само једну ноћ у болници, тачније нешто мање од 24 часа, од пријема у болницу. Лично га је са сестром извео из собе, одакле су га преузели џипом и одвезли за Книн.

Предочен му је део исказа од стране оштећеног Медунић Мирка, у претходном поступку где је изјавио да је био сам у соби, те наводи да то није тачно.

Не сећа се да је Таковић Перицу те вечери видео у болници.

Сведок Шпановић Стојан испитан на главном претресу дана 02.03.2010. године, наводи да је 10. октобра 1991. године, наредбом упућен у Свети Рок и постављен за команданта Прве бригаде Територијалне одбране у Грачацу, односно Светом Року, коју је примио око 20. октобра. Од октобра, када је преузео дужност био је стациониран у Светом Року, који се налази између Грачаца и Госпића, где је било велико војно складиште и у том складишту је била његова команда.

Објаснио је да је Територијална одбрана била организована у републикама, те с обзиром да је Хрватска заузела штаб ТО у Загребу и генерала Врачевића протерала, негде у шестом месецу 1991. године, јединице које су фактички биле организационо везане за главни штаб ТО Хрватске, одбиле су да се потчине новонасталој ситуацији, па је сходно одређеним одлукама Савезног секретеријата који је био надлежан да организује систем одбране у нарушеним условима, дошло до формирања главног штаба ТО у Книну, под који су практично дошле све јединице ТО-а Лике, Баније, Кордуна и Северне Далмације.

Највећи број јединица територијалне одбране, тзв. просторне структуре, биле су организоване по селима и местима у којима су по ратном распореду били распоређени људи са тих простора.

Људи су се сами окупили, имали су своје командире и углавном је на такав начин почело да функционише, с тим што није нарушен систем попуне који је био предвиђен тадашњим законом о народној одбрани, јер су постојећи војно територијални органи, војни окрузи, војни одсеци који су водили евиденције о војним обвезницима, функционисали. У Книну је био пуковник Бабић који је имао одељења мање-више у свим општинама, а тако је било и на Банији и Кордуну. Они су распоређивали људе. Њему су конкретно када му је бригада преформирана из бригаде територијална одбране у Прву моторизовану бригаду, позивали људе у

бригаду. Форимирање јединица територијалне одбране на територији српске Крајине, није било плански, већ су се те јединице активирале како су где избијали сукоби.

Везано за ситуацију око Госпића и Медка, познато му је само оно што је прочитао из извештаја, с обзиром да је у то време био у Оперативном центру Генералштаба. Познато му је да је у Госпићу пала касарна и након тога је било одређених борбених активности усмерених пре свега ка Медку, ради спајања, с обзиром да је иза Медка постојало једно село Ловинац и Свети Рок. У Свеном Року било је велико војно складиште, те је било настојања да се прође до тог складишта, то је било отприлике од августа 1991. године па надаље.

Бригада је била формирана негде око 20. септембра и он је ту бригаду примио од пуковника Трбовића. У том периоду командант батаљона ТО Грачац био је Мрдаљ, а командант општинског штаба Територијалне одбране у Грачацу био је Дуда.

Негде око 24-25. септембра бригада је добила задатак да деблокира складиште у Светом Року. То је била прва бригада Територијалне одбране, како се у том моменту називала, а која је била под руководством Трбовића. Бригада је преко Ловинца и Светог Рока ушла у касарну и деблокирала је и практично заузела Ловинац и Свети Рок, који су значи када је он примио дужност били под српском контролом.

По тадашњим прописима у свим јединицама, тј. у тим селима постојале су јединице територијалне одбране тзв. професионалне структуре, по мањим местима тзв. водови, по већим местима чете и углавном су то биле јединице становништва са тог простора. Постојале су јединице територијалне одбране састављене од српског становништва. У Медку, као и у селима Почитељ, Читлук, Дивосело, Радуч биле су јединице Територијалне одбране које су по његовом пријему дужности, значи после 20. октобра, ушле у састав његове бригаде, која их је преименовала и више није била бригада територијалне одбране него Прва моторизована бригада Југословенске народне армије.

САО Крајина је формирана, и у Книну је био главни штаб Територијалне одбране. Јединице тзв. просторне структуре су биле потчињене општинским штабовима Територијалне одбране. Села Медак, Читлук, Почитељ, Дивосело су територијално припадали Госпићу. Колико зна није било на том подручју за те српске јединице једног команданта, јер су те јединице припадале општини Госпић, а када је

Госпић, односно касарна у Госпићу заузета, те јединице су мање више свака бранила своје село.

У сваком случају Медак су у септембру 1991. године држале српске снаге територијалне одбране.

Сведок Јованка Врачар Вишњић испитана на главном претресу дана 19.04.2010. године наводи да јој је матична амбуланта била Медак где је радила као стални лекар, а путовала је у болницу Госпић када је била по распореду дежурна.

Септембра 1991. године, не зна тачно који је датум био, неко је рекао да јој је генерал Борић поручио да се у кафани у Медку налази момак који је заробљен и повређен.

Дошла је у кафану, неко је одвео, али не може тачно да каже ко, у просторију која је била закључана и са металним решеткама, а цивилно лице јој је откључало врата. Човек који је био затворен био је уплашен и колико се сећа обучен, имао је неку тамнију мајицу са кратким рукавима и неке беле дуге гаће.

Приметила је да има вишеструке повреде тупим и оштрим предметом по читавом телу. Руке су му биле повређене. Имао је једну повреду на бутини, није сигурна да ли левој или десној, отпозади, била је мало дубља и такође нанета оштрим предметом. Видела је да она ту не може много учинити и када је изашла напоље рекла је да је потребно да се он пребаци негде где би му се могла пружити адекватна помоћ и где би могао бити дефинитивно збринут.

Објаснила је да је био неки доктор Николић, барем се тако представљао. Правио је проблеме понашајући се у сваком тренутку некоректно, пуно је пио и недолично се понашао. Са њим је била од првог дана у конфликту, с обзиром да је покушавао на неки начин да јој забрани да ради свој лекарски посао.

Навела је да је са опт. Лазић Милорадом у даљем су сродству.

Сведок Драгован Марковић испитан на главном претресу дана 15.06.2010. године, навео је да се од 1981. године налазио у градским властима Новог Сада, односно у канцеларији СУБНОР-а која је пружала хуманитарну помоћ. Николу Коњевића је упознао 1991. године у септембрумесецу и био је припадник савезног СУП-а. Поседовао је службену легитимацију са којом се легитимисао, и упамтио га је по специфичном црном тону, коси и дијалекту. Обратио му се јер је имао

проблема са уписом детета у школу, као и због материјалне помоћи и стамбеног питања. Објаснио је да у ситуацијама када се појави лице према коме удружење има обавезу, пракса је била да се отвори картон уз предочавање његових докумената. На првом документу стоји датум 02.09.1991. године и он означава да је Коњевић дошао лично, односно аплицирао овим захтевом. Други документ је од 04.09.1991. године, а трећи документ је од 05.09.1991. године, а на крају се налази потпис Коњевић Никола. Навео је да се сећа првога пута када је Коњевић дошао у преподневним часовима јер је тада покушавао да нађе директорку школе, а иначе управа школе је радила пре подне. Коњевића је након тога два или три пута срео у граду, када му се захвалио на помоћи око уписа детета у школу и када га је подсетио на цео тај случај.

Законом о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине уведена је процесна могућност коришћења *видеоконференцијске везе* ради испитивања сведока који се током давања исказа не налази у просторији у којој се одржава суђење. Сврха наведеног правила је у превазилажењу немогућности да се обезбеди физичко присуство сведока на главном претресу. Када се врши саслушање путем видеоконференцијске везе тиме се физички одступа од начела непосредности, али суштински, па и у кривично процесном смислу се оно поштује јер се саслушање остварује путем техничке везе, током самог суђења, а сви учесници поступка могу да остваре ону врсту процесне комуникације са сведоком која је иначе могућа и када та лица дају исказ док су физички присутна у судници.

Одредбом члана 14 Закона о организацији надлежности државних органа у поступку за ратне злочине, предвиђено је да ако није могуће обезбедити присуство сведока или оштећеног на главном претресу, њихово саслушање може се вршити путем видеоконференцијске везе.

Како су сведок оштећени Медунић Мирко и сведок Чубрило Милан одбили да сведоче непосредно пред Одељењем за ратне злочине Вишег суда у Београду и прихватили једино да сведоче путем видеоконференцијске везе, то је суд у смислу напред цитираног члана организовао њихово испитивање путем видеоконференцијске везе на главном претресу дана 15.04.2010. године. У конкретном случају, с обзиром да се ради о сведоку оштећеном и сведоку, чији су искази веома значајни за утврђивање чињеничног стања, то су по оцени суда задовољени сви критеријуми за прихватање оваквог начина испитивања сведока.

Сведок Чубрило Милан испитан на главном претресу дана 15.04.2010. године, путем видеоконференцијске везе, наводи да се у

септембру 1991. године налазио у Госпићу. У то време било је оружаних сукоба и то између Хрвата и Срба.

У времену када се догодио критични догађај са оштећеним Медунићем, у Госпићу је једна од позиција била силос ППК «Велебит» где је била хрватска полиција и Збор народне гарде, а с друге стране недалеко, на 300-400 метара иза творнице батерија били су положаји српске територијалне одбране и уједно касарне «Бљесковац».

Са Мирком Медунићем, кога је иначе познавао јер му је био професор, имао је контакт 08. септембра 1991. године, а тај датум памти по томе што му је сину рођендан. Тога дана Медунића су довели Кољевић и Јовица Иванчевић у Крушковац возилом «Рено 4» и тражили су бензин. Стали су код куће његовог брата од стрица у којој је и он био смештен. Тада се Медунић њему јавио. Био је повређен и не баш у добром стању. Био је у униформи бивше милиције која је, бар што се тиче панталона, била исечена. Имао је повреде и по лицу и по рукама и по ногама.

Кољевић и Јовица су тражили гориво и док је један од њих узимао гориво и стављао у кола, упитао их је какве су им намере, а Јовица му је рекао да су им намере да Медунића воде у болницу у Удбину. Том приликом је и његова супруга Милица која је Медунићу иначе била разредна у школи, потврдила да се управо ради о Медунић Мирку. Понудила му је нешто за јело, те му дала папуче, с обзиром да је био бос.

На крају су се договорили да и он иде са њима у Удбину. Тачније он је питао Јовицу, па су се они са тим сложили да и он иде. Медунић и он су седели на задњем седишту, а Кољевић и Иванчевић напред. Мало су разговарали, али ништа посебно се није догађало.

Када су га довели предвече у болницу у Удбину, примио га је др Матић. Тада је Јовица рекао да ће он бити са оштећеним и да ће га проследити за Книн, како је то предложио др Матић. Иванчевић се налазио испред, у ходнику.

У Удбини се задржао око два сата, а Кољевић Никола је све време био са њим. Колико се сећа, али не може да тврди, на путу ка Удбини, Кољевић му је причао да је био негде у Београду.

Предочен му је исказ оштећеног Медунић Мирка у делу где је тврдио да се налазио испред полицијске станице када су Јовица Иванчевић и Кољевић дошли колима. Сведок објашњава да је оштећени

сигурно погрешно, с обзиром на стање у каквом је био, а и да је раздаљина од Медка до Крушковца само око 5 километара.

Након сведочења Чубрило Милана, оштећени Медунић Мирко објаснио је да је био у тешком стању када је ушао у возило. Када је то возило стајало он је видео Мишу. Могуће да је тих 5 километара превидео. Углавном када је возило стало он је лежао у ауто и опазио Мишу како стоји. Потврђује да му је Мишина жена донела неке папуче и огртач. Можда је доле имао панталоне неке поцепане, али углавном када су га износили из Медка зна да су га изнели у неком ћебету

Сведок оштећени Медунић Мирко саслушан у претходном поступку Ки.В.14/07 од 01.06.2009. године и на главном претресу дана 15.04.2010. године путем видеоконференцијске везе из Жупанијског суда у Ријеци, наводи да остаје при својим ранијим исказима у поступку пред Окружним судом у Госпићу Кио.31/92 од 04.03.1993. године и пред Жупанијским судом у Госпићу К-4/96-10 од 21.10.1996. године.

Објаснио је да је у критично време био активни полицајац у полицијској управи у Госпићу. Дана 28. августа, после подне почело је гранатирање места Лички Осик тако да су послати на прву линију и то је био Стари и Нови Лички Осик. Око поноћи је почело и гранатирање града Госпића. На тим подручјима био је једно три-четири дана, а онда су их повукли и он је кренуо у своје село да се пресвуче.

Том приликом, 03.09.1991. године возилом Михаљевић Миланом, око 12 сати, ишао је заједно са њим за Билај. Обојица су били у полицијској униформи сиве боје са беретком, и при том су имали и опасач, палицу, лисице, пиштољ.

Када су дошли близу раскрснице Партизански пут и «Метинг» приметили су преко пута препречен велики контејнер и били су заустављени. Приметили су около људе у униформама, у цивилу, са пушкама и без пушака. Отворио је врата и у том моменту се запуцало. Рекао је Михаљевићу «излази и пуцај». Он је запуцао, али је Михаљевић већ био погођен и остао је за воланом на седишту. Он је побегао и сакрио се у једну конобу, са пушком. Одмах је чуо позиве «излази и предај се, неће ти нико ништа, прихватит ће те војска ЈНА која ће те држати за размјену». Размишљао је и потом је изашао из конобе. Рекли су му да баци пушку. Тада је видео позната лица, која је приметио још из аутомобила. Углавном су ту били сви који су из Билајске улице.

На руке су му ставили лисице и одвели га у Дивосело. Униформисано лице га је испитивало где се налазе положаји редовне и

резервне полиције у Госпићу. Говорио је чега се сетио и рекао да има пуно полиције. Након тога наредио је да га возе у затвор у Грачац. Возили су га кроз Читлук за Медак, а затим је требало за Грачац.

Када су стигли до Медка зауставила их је милиција са ознаком на рукавима САО Крајина и питали су куда иду и кога возе, на шта је лице које је возило, рекао да возе за Грачац усташу.

Било је 14 часова када су га у Медку извели из аута и одвели у простор бивше гостионице «Јадран», која је преуређена у станицу милиције. Та станица је основана тих дана јер пре рата то није била станица милиције. Затворили су га у једну малу просторију са решеткама, величине метар са метар и по, која је била крвава. Постојала је и просторија са средствима везе и мали ВЦ.

Већина људи која је тамо радила била је у цивилу. Пар милицајаца су имали светло плаве милицијске униформе. Прво вече је било само испитивање, није било толико туче. Испитивали су га, давали му да црта где су пунктови и положаји. Када би нацртао, они би то исцепали, и морао је поново цртати. Испитивао га је и Марунић, који је радио у Осикy у фабрици «Марко Орешковић» и лице по имену «Саша». Ту је био и млађи брат Милорада Лазића, Душко, кога је познавао, и који је према њему био јако фин, бранио га је да га не туку.

Око поноћи дошао је Милорад Лазић, почели су долазити и становници који су били на неким стражама, пијани и хтели су видети усташу. Улазили су и испитивали га. Неки су га тукли, док су га неки бранили.

Објаснио је да је Милорад Лазић у пар дана долазио више пута. Сећа се да први пут када је дошао, представио се, а и кроз разговор је чуо да је он Лазић и одмах га је шаком ударио у главу, од чега је пао. Даље наводи да му је парао униформу великим кухињским ножем све дотле док није остао го и без ципела. Ножем му је резао лице и тело, вршио убоде по телу, вршио убоде у лево бедро.

Када се вратио у собу Милорад Лазић је поново ушао код њега и убо га ножем у леву бутину рекавши му «Ево ти да лакше заспиш». То је било последње ноћи. Био је најсуровији.

Једног дана дошао је пијан Коњевић Никола, звани «Шишак», кога је познавао јер је радио у полицијској управи као крим техничар. Испитан у претходном поступку Кио-31/92 Окружног суда у Госпићу дана 04.03.1993. године наводи да је Коњевић том приликом био у

шареној униформи, наоружан. Приликом саслушања у претходном поступку Ки.В. 14/07 дана 01.06.2009. године, навео је да су сви овде оптужени били у цивилу.

Извели су га из хелије и Коњевић га је испитивао. Био је јако пијан. Приликом испитивања рекао му је да лаже. Тукао га је и дрвеним колцем и пивском флашом га преко стола погодио и разбио на левој страни лица јагодичну кост. Тако изударан пао је након чега га је ногом обуvenusом у чизму ударао испод браде. Онесвестио се. Поливали су га водом.

Једног дана Мирко Марунић, извео га је из хелије и гуменом палицом у више наврата ударао га по леђима.

Приликом његовог саслушања у гостионици, било је присутно лице под надимком «Саша» кога је такође познавао од раније из Госпића и које је том приликом глумио неког инспектора, али га није тукао.

На главном претресу одржаном дана 15.04.2010. године, предочено му је да је пред Жупанијским судом у Госпићу Кио 31/92 од 04.03.1993. године, рекао да је Марунић био тамо стражар и да га је заједно са тим «Сашом» испитивао али да није рекао да га је тукао палицом по леђима. Не може да објасни зашто у наведеној изјави није спомињао да га је тукао, могуће је да се у првом моменту није могао свега сетити. У сваком случају, ништа није измишљено нити је лаж.

Наводи да му је Вујновић Никола који је био рвач у Госпићу и са којим је био чак и пријатељ, када је дошао у Медак рекао, назвавши га по надимку «Кец», да је он иначе у Београду, али да је чуо да је овај кренуо у усташе и да је заробљен, да су се побунили против његовог народа, те да је он због тога дошао у Медак.

На главном претресу дана 21.10.1996. године у предмету Жупанисјког суда у Госпићу К 4/96-10, као и у претходном поступку дана 01.06.2009. године, наводи да га је Перица Ђаковић тукао пендреком по табанима.

На главном претресу дана 15.04.2010. године наводи да су Ђаковић и Вујновић дошли само једанпут. Том приликом, али се не сећа ко од њих двојице сео му је на ноге, а други је узео неку палицу и тукао по табанима. Тукли су га само по табанима. То је трајало кратко, колико се сећа од 15-20 минута до пола сата. Истакао је да због њих двојице није било никвих последица.

Наводи да је поред ових лица који су га тукли, било још неких људи, свако је хтео да га испитује. Не сећа се да се појављивало неко лице коме су се други обраћали са «докторе». Све је то трајало четири дана.

На главном претресу дана 21.10.1996. године у предмету Жупанисјког суда у Госпићу К 4/96-10, наводи да су га Милорад Лазић, Перица Ђаковић, Никола Вујновић, Мирко Марунић и Никола Коњевић тукли, неко више неко мање и да њихово малтретирање није било заједничко, већ су долазили свако по свом нахођењу, наизменично се смењујући.

Петог дана, ујутро, око 7 часова, код њега је ушао Душан Клеут чији је рођени брат био генерал. Клеут је имао у близини неку викендицу и чуо је јаукање. Када је дошао псовао их је и говорио шта су то направили од њега. Они су се сви смирили и ништа нису говорили. Рекао му је да га нико више неће дирати, те му довео и помоћ, докторку Душанку Врачар која му је санирала повреде. Након указане медицинске помоћи обезбедили су му и превоз за Удбину.

Тада је видео да ће и Никола Коњевић ићи са возилом «Рено 4» које је возио Јовица Иванчевић. Јовица Иванчевић је дошао са Николом Коњевићем и њих двојица су требали да га одвезу. Када су га извели из станице био је го, увијен у неко ћебе и ставили су га у возило које је ту стајало. Тада је видео професора Чубрило Мишу како стоји са стране и замолио га да пође и он са њим јер се бојао да ће га ликвидирати негде на путу. Он је био на задњем седишту заједно са Чубрило Мишом који је пристао да пође са њим. Возио је Јовица Иванчевић, а Коњевић је седео као сувозач.

Када су кренули за Удбину свратили су у село Крушковац и Чубрилова супруга, Милица, која је њему била разредни старешина у школи, дала му је пицаму, папуче и сендвич.

На главном претресу дана 15.04.2010. године, на којем су путем видео конференцијске везе испитани и оштећени и сведок Милан Чубрило, сведоку је предочено да је оштећени рекао да је он био одмах ту испред полицијске станице када су Јовица Иванчевић и Коњевић дошли колима, на шта наводи да је оштећени сигурно погрешно, с обзиром на стање у каквом је био и да је то ипак раздаљина од само 5 километара, од Медка до Крушковца.

На напред наведено оштећени је навео да је био у тешком стању када је ушао у возило. Када је то возило стајало он је видео Мишу.

Могуће да је тих 5 километара превидео. Углавном када је возило стало он је лежао у ауту и опазио Мишу како стоји. Потврђује да му је Мишина жена донела неке папуче и огртач.

Када су стигли до болнице, Јовица Иванчевић је позвао доктора Матића, хирурга. Одмах су га примили и доктор му је извршио обраду и шивење рана. Сместио га је у једну собу и рекао да ће ту бити сигуран, да га чува један стражар.

Била су и два полицајца која су пазила на њега, један је прво стајао код прозора, а други на ходнику. Та два полицајца он није познавао. Јовица-Пућан, остао је на стражи испред амбуланте и рекао му је да ће он бити ту док буде у болници.

Након предочавања одбране Ђаковић Перице да је био у обезбеђењу у болници, наводи да он није био у болници, већ напротив био је у гостионици, тачније у импровизованој станици милиције. У болници, у његовој соби, била су два униформисана полицајца, један код прозора, а други код врата, док Перицу Ђаковића није видео. Након извршеног и суочења са опт. Ђаковић Перицом, оштећени Мирко Медунић остао је категоричан при свом исказу.

У болници је било и неких рањених полицајаца који су били у другој соби, и долазили су у његову собу јер су га познавали, испитивали га, али га нису дирали. Ту је био Бараћ, Златко Илић, које је познавао, као и још нека два човека, али им не зна имена. Касније, то вече долазили су по њега да би га вратили у Медак, међутим др Матић то није дозволио него је позвао хитну из Книна. Одвезли су га у Книн, у болницу.

Након две недеље у Книну, из болнице је пребачен у затвор где су рекли да чека размену. У Книну су га тукли њему непознати који су били у униформама из Србије. Тукли су га и цивили, како је ко пролазио. У Книну је био нешто више од 3 месеца, након чега је размењен пред Божић 1991. године.

Након предочавања одбране опт. Коњевић Николе и обављеног суочења, оштећени Медунић Мирко изричито је тврдио да је те вечери Коњевић био пијан, да га је ударио пивском боцом, да је био испред станице милиције, а не на путу испред своје куће и да је одмах сео са Иванчевићем у кола када су требали да га возе у болницу у Удбину. Након даљег предочавања одбране опт. Коњевић Николе да га је питао ко му је направио те повреде, те да му је дао и цигарете као и нешто новца, оштећени Медунић Мирко категорично је рекао да је то лаж.

Изричит је био и у тврдњи да је његов надимак «Шишак», а да његов комшија Драгаш Мића има надимак «Шишко», и да га сигурно није заменио са неким другим.

Након предочавања одбране и извршеног суочења са опт.Лазић Милорадом, оштећени Медунић је остао изричит код свог исказа код рањи које је предузео опт.Лазић Милорад, а не извесни др Николић, гардиста, како је то тврдио опт.Лазић Милорад. Не сећа се да се уопште појављивало неко лице коме су се други обраћали са «докторе». Истакао да је и брат оптуженог био у тој станици, али да он ниједне ружне речи није за њега рекао, те не постоји разлог зашто би оптуженог без разлога теретио. Иначе сада га не би ни познао.

Приликом суочења са оптуженим Марунић Мирком сведок оштећени Медунић Мирко, је остао при свом исказу, наводећи да је немогуће да је Мирка Марунића са неким заменио.

Оштећени се није придружио кривичном гоњењу нити истакао одштетни захтев.

Анализом и оценом свих изведених доказа, како појединачно, тако и у вези са осталим изведеним доказима, као и наводима одбране оптужених, суд је на основу начела слободног судијског уверења у оцени доказа о чињеницама, сходно одредбама члана 18 и 352 ЗКП-а, нашао да су оптужени извршили описане радње, у време, на месту и на начин како је то наведено у изреци ове пресуде.

Након свестране и брижљиве оцене доказа суд је утврдио следеће:

Из пресуде Жупанијског суда у Госпићу К-4/96-12 од 21.10.1996. године, утврђено је да је оптуженима Милораду Лазићу, Перици Ђаковићу, Николи Вујновићу, Мирку Марунићу и Николи Коњевићу суђено у одсуству и да су осуђени због кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника у смислу члана 122 ОКЗ РХ, на казне затвора у трајању од по 8 година, и то Милорад Лазић, Перица Ђаковић и Никола Коњевић звани «Шишак», а на казне затвора у трајању од по 6 година Никола Вујновић и Мирко Марунић. Оптужени Сава Купрешанин ослобођен је од оптужбе.

Предмет оцене суда стога је било да ли у конкретном случају постоји процесна сметња да се поступа у овом предмету и да ли би дошло до повреде начела «*ne bis in idem*». Суд је нашао да се не ради о пресуђеној ствари, да суђење у Републици Србији не представља кршење правила «*ne bis in idem*», ово стога што је одредбом члана 106

КЗ СРЈ предвиђено да југословенско кривично законодавство важи за држављанина СРЈ и кад у иностранству учини које друго кривично дело, а како из пресуде Жупанијског суда у Госпићу произилази да је оптуженима суђено у одсуству, да казну нису ни у целини, ни делимично издржали то су у смислу члана 108 став 2 у вези члана 106 КЗ СРЈ испуњени сви законски услови да се кривични поступак води против оптужених пред домаћим судом у Р Србији.

Кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ врши онај ко кршећи правила међународног права нареди да се према ратним заробљеницима врше убиства, мучења, нечовечна поступања, биолошки, медицински или други научни експерименти, узимање ткива или органа ради трансплантације, наношење великих патњи или повреда телесног интегритета или здравља, присиљавање на вршење службе у оружаним снагама непријатеља, или лишавање права на правилно и непристрасно суђење, или ко изврши неко од наведених дела.

У члану 144 КЗ СРЈ не спомиње се директно постојање оружаног сукоба, мада се III Женевска конвенција која прописује правила примењива на ратне заробљенике, примењује у случају оружаног сукоба.

Оружани сукоб постоји свуда где се прибегло оружаном сили између држава или продуженом оружаном насиљу између власти и организованих наоружаних група или пак између таквих група унутар једне државе.

Постојање оружаног сукоба у конкретном случају суд је утврдио на основу материјалног доказа, и то дописа ВБА бр.1551-4 од 10.03.2010. године, у којем је наведено да се за почетак оружаног сукоба на територији Републике Хрватске, рачуна време од 17. августа 1990. године. Стим у вези и опште позната је чињеница да је у време критичног догађаја био оружани сукоб између оружаних снага ЈНА, јединица ТО и милиције «САО Крајина» и полиције и паравојних формација Републике Хрватске, са друге стране. На подручју општине Госпић био је оружани сукоб милиције «САО Крајине», ТО и резервне милиције са једне стране и МУП-а Републике Хрватске, са друге стране.

Међународно хуманитарно право примењује се и уколико на конкретном подручју није било већег сукоба у времену и на месту где су злочини почињени. Довољно је да су злочини за које се терете оптужени били повезани са сукобима који су се догађали у другим деловима територије под контролом страна у сукобу.

Да је на подручју општине Госпић, у време критичног догађаја, био у току оружани сукоб, суд је утврдио и из исказа оптужених, као и из исказа сведока које је суд прихватио као истините и логичне и који се уклапају у једну логичну целину.

Наиме, из одбране опт. Лазих Милорад суд је утврдио да су крајем лета 1991. године, у време непријатељства били велики сукоби на подручју источног Госпића. Био је ангажован на положају у оквиру Територијалне одбране почетком лета 1991. године па све до 1995. године. Био је припадник ТО Медак.

Из одбране опт. Таковић Перице суд је утврдио да је почетком јуна 1991. године у Госпићу имао непријатности са лицима у униформама и амблемима ХВО, стога је одлучио да пређе на територију коју су држали Срби, односно ЈНА. Отишао је у Книн пријавио се у Територијалну одбрану. У Територијалној одбрани у Книну добио је распоред да се јави полицији у Удбини где су добили задужење као резервни полицајци пут Кореница-Грачац. Резервни састав полиције у Удбини био у саставу Територијалне одбране. У резервном саставу полиције је провео 3 месеца, од јула до септембра 1991. године. Не зна ко је био командант Територијалне одбране, а колико се сећа командовао је Ђукић, а његов заменик је био Бараћ.

Из одбране опт. Марунић Мирка утврђено је да је у критичном периоду био припадник Територијалне одбране као војни обвезник, од самог почетка оружаних сукоба до 1993. године. Непосредно надређени био му је командант Кордић.

Из одбране опт. Коњевић Николе утврђено је да је пре ратних сукоба у Хрватској радио као инспектор у СУП Госпић – криминалистичка служба, а када су почели ратни сукоби почела је да се формира Територијална одбрана под руководством ЈНА. Ушао је у састав ТО у шестом или седмом месецу 1991. године.

Из исказа сведока Чубрило Милана утврђено је да су у време критичног догађаја у Госпићу хрватска полиција и Збор народне гарде имали положај код силоса ППК «Велебит», а на 300-400 метара са друге стране, били су положаји српске Територијалне одбране. Било је повремено размене ватре.

Из исказа сведока Матић Богдан утврђено је да је Билајска улица у источном делу Госпића који је контролисала српска страна, а да је граница која дели Госпић на источни и западни, била река Новчица.

Из исказа сведока Купрешанин Саве утврђено је да су почетком септембра биле најинтензивније борбе. Био је мобилисан у Територијалну одбрану и тада су имали један положај према Госпићу где су боравили у зависности од интензитета евентуалних борби.

У конкретном случају ради се о *унутрашњем оружаном сукобу* у тадашњој СФРЈ, с обзиром да се сукоб одвијао на простору тадашње Југославије, између с једне стране ЈНА, ТО и других оружаних формација у саставу тадашње САО Крајине и са друге стране јединица хрватске полиције.

С тим у вези из исказа *сведока Стојана Шпановића* суд је утврдио да је до септембра 1991. године био у Оперативном центру Генералштаба. Територијална одбрана била је организована у републикама, те како је Хрватска заузела штаб ТО у Загребу негде у шестом месецу 1991. године, јединице које су фактички биле организационо везане за главни штаб ТО Хрватске, одбиле су да се потчине новонасталој ситуацији, па је сходно одређеним одлукама Савезног секретеријата који је био надлежан да организује систем одбране у нарушеним условима, дошло до формирања главног штаба ТО у Книну, под који су практично дошле све јединице ТО-а Лике, Баније, Кордуна и Северне Далмације. Од 10. октобра постављен је за команданта Прве бригаде Територијалне одбране у Грачацу, односно Светом Року, коју је примио око 20. октобра. Иначе, бригада је била формирана негде око 20. септембра. У Медаку, као и у селима Почитељ, Читлук, Дивосело, Радуч биле су јединице Територијалне одбране које су по његовом пријему дужности, значи после 20. октобра, ушле у састав његове бригаде, која их је преименовала и више није била бригада територијалне одбране него Прва моторизована бригада Југословенске народне армије.

Даље из исказа сведока утврђено је да је у Книну био главни штаб Територијалне одбране САО Крајине и јединице тзв. просторне структуре су биле потчињене општинским штабовима Територијалне одбране. Села Медак, Читлук, Почитељ, Дивосело су територијално припадали Госпићу. Медак су септембра 1991. године држале српске снаге територијалне одбране.

Ценећи исказ сведока Стојана Шпановића, суд је прихватио као истинит и веродостојан, те дат од стране лица које је по свом тадашњем положају могло знати изнете чињенице везане за Територијалну одбрану која је конституисана на подручју САО Крајине.

Опште позната је и чињеница да је у то време САО Крајина без обзира што није била призната држава, фактички вршила власт.

Суду нису достављени конкретни писмени докази везани за списак припадника ТО Госпић, као ни списак за исплату накнаде за припаднике ТО СО Госпић за септембар 1991. године, и поред захтева упућеног Министарству одбране, Војнобезбедносној агенцији. Такође не постоје ни писмени докази који би суду омогућили закључак о организацији и командним структурама ТО САО Крајине, али јасно је да се радило о организованим снагама Територијалне одбране које су деловале на релевантном простору и у релевантном периоду, а како је то утврђено и из самих одбрана оптужених, као и исказа сведока Стојана Шпановића, те су инкриминисане радње оптужени предузели као припадници Територијалне одбране, као учесници једне од стране у сукобу.

Суд је несумњиво утврдио да је услед оружаног сукоба дана 03.09.1991. године на путу за Билај, између припадника милиције САО Крајина, са једне стране и два припадника полицијских снага МУП-а Републике Хрватске са друге стране, једно лице погинуло, док је оштећени Медунић Мирко положио оружје и предао се, те на тај начин стекао статус ратног заробљеника. Био је задржан у просторијама бивше гостионице «Јадран», тзв.«код Босе», у Медку, у импровизованој станици милиције. Оптужени су га као припадници ТО заједно са више НН лица у периоду од 03. до 08.09.1991. године, приликом испитивања наизменично се смењујући, тукли рукама, ногама, палицама, дрвеним колцем, резали и убадали ножем, због чега је оштећени Медунић трпео болове јаког интензитета од којих је више пута падао у несвест.

Чињеницу да је на подручју општине Госпић, у месту Медак, постојала импровизована станица милиције у гостионици «Јадран», тзв.«код Босе», суд је утврдио из исказа оштећеног Медунић Мирка који је суд прихватио као истинит и уверљив и у складу и са писменим доказом, дописом МУП-а Републике Хрватске, Полицијске управе Личко-Сењске, Полицијске постаје Госпић бр. 511-04-05/3-182/2010 од 12.02.2010. године, у којем је наведено да су се у месту Медак, у згради у којој је била смештена гостионица у којој је радила конобарица по имену Боса, те је по томе и добила назив «код Босе», пре почетка рата, (лето 1991. године) окупљали припадници тадашње милиције Крајине или тзв. мартићевци, а који су почетком оружаног сукоба у лето 1991. године преузели наведену зграду и у њој формирали Станицу милиције Медак.

Из исказа сведока оштећеног Медунић Мирка утврђено је да је био припадник МУП-а Републике Хрватске, те да је критичном приликом био у униформи. Имао је палицу, лисице, пиштољ, што све несумњиво указује да је исти лишен слободе као *ратни заробљеник* дана 03.09.1991. године на путу за Билај. Да је критичном приликом лишен слободе као ратни заробљеник, потврђују својим посредним сазнањима и сведок Иванчевић Јовица који је изричито тврдио да га је Клеут замолио да одвезе ратног заробљеника до болнице у Удбину (транскрипт аудио записа са главног претреса од 15.12.2009.године, стр.5/22), те и сведок др Богдан Матић који је тврдио да је Бараћа питао да Медунића, полицајца хрватског МУП-а, смести код њега у собу (транскрипт аудио записа са главног претреса од 02.03.2010.године, стр.17/48), а који су непосредно после догађаја имали сазнања да се ради о ратном заробљенику. Суд је исказе сведока у овом делу суд прихватио као јасне, логичне и уверљиве, а и у складу са исказом сведока оштећеног Медунић Мирка.

Такође из исказа сведока оштећеног Мирка Медунића утврђено је да је као ратни заробљеник доведен у Медак у просторије станице милиције која се налазила у преуређеној гостионици «Јадран», затворен у једну малу просторију са решеткама. Чињеницу да је у гостионици у Медку у просторији која је била закључана и са решеткама био оштећени Медунић Мирко коме је указана прва помоћ суд је утврдио и из исказа сведока др Јованке Врачар Вишњић чији исказ је суд у овом делу прихватио као истинит и уверљив и у складу са исказом сведока оштећеног Медунић Мирка.

Из исказа сведока оштећеног Мирка Медунића утврђено је да га је опт. Лазић Милорад, у више наврата тукао ногом, шакама по глави и великим кухињским ножем парао униформу све док није остао го, а затим му ножем резао лице и тело, те вршио убоде у лево бедро. Опт. Ђаковић и Вујновић су га тукли палицама по табанима. Опт. Марунић Мирко га је тукао палицом по леђима. Такође је утврђено из наведеног исказа оштећеног да га је опт. Коњевић Никола тукао дрвеним колцем по телу, ногом на којој је била чизма у пределу главе испод браде и пивском боцом по глави.

Пажљиво ценећи исказ сведока оштећеног Медунић Мирка у односу на догађај о којем је сведочио, и са тим у вези учешће оптужених у томе, суд је овај исказ прихватио као истинит и веродостојан. Ради се о детаљном, доследном, уверљивом и упечатљивом сведочењу које не оставља места сумњи да су га управо оптужени Лазић Милорад, Марунић Мирко и Коњевић Никола тукли, а како је то напред наведено. У конкретном случају суд је закључио да у исказима сведока оштећеног

нема недоследности у битним стварима, у погледу онога шта му се десило или у погледу деловања самих оптужених. Његов исказ је и у складу са исказом сведока др Матића и др Јованке Врачар Вишњић које је суд прихватио као јасне и логичне и у складу са другим изведеним доказима. У свом исказу др Матић је детаљно описао како је Медунић изгледао када га је примио у болницу, којом приликом му је хирушким путем збринуо ране, те и у складу са медицинском документацијом, налазом и мишљењем судског вештака др Зорана Станковића, којим се потврђује да утврђени механизам и употребљени предмети за наношење повреда у свему одговарају наводима из исказа оштећеног Медунић Мирка.

Несумњиво је утврђено да повреде које је задобио од стране оптужених, а ближе описане у изреци пресуде су повреде које је задобио у импровизованој станици милиције у Медку. Несумњиво је и утврђено из исказа сведока оштећеног да дана 03.09.1991. године, када је био заробљен на путу за Билај, а којом приликом је препознао многа лица, **према њему није примењивана сила**, те да су га само испитивали о положајима и броју редовне и резервне полиције.

Судски вештак др Зоран Станковић налаз и мишљење дао је на основу описаних повреда од стране сведока оштећеног Медунић Мирка на записнику о саслушању сведока саслушаног путем видеоконференцијске везе и записника о саслушању сведока др Матић Богдана који је детаљно описао у каквом стању је затекао оштећеног, које повреде је оштећеном Медунић Мирку збринуо хирушким путем, те медицинске документације из које је видљиво да повреде које су констатоване одговарају у великој мери оним повредама које је оштећени описао да је задобио за време док је био затворен у импровизованој станици милиције у Медку.

Из налаза и мишљења утврђено је да су код оштећеног Медунић Мирка регистроване следеће повреде:

-секотина у пределу леве стране лица испред леве ушне шкољке, бројне секотине у пределу оба рамена и леђа, те да су ове повреде нанете оштрицом, тешког и замахнутог механичког оруђа, а у конкретном случају могле су настати у предметном догађају, од стране других лица са бројним превлачењем-притиском оштрице ножа или сличног механичког оруђа, на местима регистрованих повреда и у време наношења у свом појединачном и скупном дејству представљале су лаку телесну повреду.

-Убодна рана у пределу леве бутине наноси се шиљком тешког и замахнутог механичког оруђа, а у конкретном случају могла је настати у

предметном догађају од стране других лица са једним убодом врхом ножа или сличним механичким оруђем, на месту регистроване повреде и у време наношења представљала је лаку телесну повреду.

-Прелом леве горњовиличне кости, ове повреде наносе се деловима људског тела или дејством тупине, тешког и замахнутог механичког оруђа, а у конкретном случају могле су настати у предметном догађају од стране других лица са једним ударцем пивском флашом, палицом или сличним тупо тврдим предметом или ударцем шаком савијеном у песници, као и стопалом обувеним у војничку чизму и у време наношења у свом скупном дејству представљале су тешку телесну повреду због оштећења функције леве горње вилице.

-нагњечење меких ткива у пределу слабина, ове повреде наносе се деловима људског тела или дејством тупине тешког и замахнутог механичког оруђа, а у конкретном случају могле су настати у предметном догађају од стране других лица са више удараца дрвеном или гуменом палицом или сличним тупо тврдим предметом или ударцима стопалом обувеним у војничку чизму и у време наношења у свом појединачном и скупном дејству представљале су лаку телесну повреду.

Све описане повреде у време наношења у свом скупном дејству представљале су тешку телесну повреду.

Суд је у потпуности прихватио писмени налаз и мишљење судског вештака проф.др Зорана Станковића, као и исказ који је дао на главном претресу дана 16.12.2009. године, као стручан и аргументован.

Суд је на несумњив начин утврдио квалификацију нанетих повреда иако вештачење и није било неопходно да би се утврдило постојање повређивања телесног интегритета као радњи кршења норми међународног хуманитарног права.

Оцењујући наводе одбране опт.Лазих Милорада, а у вези са доказима који су изведени на главном претресу, те чињеницама које је суд утврдио њиховим извођењем, суд није прихватио одбрану оптуженог у делу где је негирао да је тукао оштећеног Медунић Мирка, објашњавајући да је једном приликом, када је ушао у кафану «код Босе» видео голог Медунића како га гардиста, кога су звали др Николић, сече ножем по лицу и телу и да је одмах након тога отишао, јер је у овом делу одбрана оптуженог контрадикторна уверљивом, прецизном, доследном и за суд у свему прихватљивом исказу сведока оштећеног Медунић Мирка.

Сведок оштећени Мирко Медунић више пута саслушан, те и суочен са оптуженим Лазић Милорадом, категорично је тврдио да га је оптужени критичном приликом тукао рукама и ногама по глави и телу, великим кухињским ножем парао униформу све док није остао го, ножем му је резао лице и тело, вршио убоду у лево бедро, и убо га у пределу леве бутине. Био је изричит у тврдњи да је познавао и његова два брата од којих је један, који се зове Душко, био у наведеној гостионици као стражар, за време док је тамо био затворен, те се према њему коректно понашао, чак га бранећи да га не туку.

Приликом суочења са опт.Лазић Милорадом, истакао је да ниједне ружне речи нема за Душка, брата оптуженог, те да нема разлога зашто би теретио оптуженог, што све говори у прилог уверљивом исказу сведока оштећеног. Стога оцењујући исказ сведока Лазић Душка, брата оптуженог Лазић Милорада, који је тврдио да није био стражар у станици милиције у Медку и да је само једном приликом ушао у гостионицу, те видео човека који је био го до појаса, и једног добровољца који се представљао као доктор Николић, суд налази да је овакав исказ неистинит, неуверљив, те срачунат да помогне оптуженом, као његовом брату, да избегне кривично правну одговорност.

Одбрану опт.Лазић Милорада у овом делу суд није прихватио, с обзиром да налази да је неуверљива, нелогична и срачуната на избегавање кривично правне одговорности.

Оцењујући одбрану опт.Марунић Мирка, а у вези са доказима изведним на главном претресу те чињеницама које је суд утврдио њиховим извођењем, суд није прихватио одбрану оптуженог који је негирао да је извршио кривично дело, јер је контрадикторна за суд прихватљивом сведочењу оштећеног Медунић Мирка. Наиме, из исказа сведока оштећеног чији је исказ прецизан и приликом суочења са опт.Марунић Мирком и у односу на околности критичног догађаја доследан, због чега му је суд поклатио веру, несумњиво произилази да га је у критичном периоду оптужени тукао гуменом палицом по леђима.

Ценећи одбрану оптуженог Марунић Мирка у делу где наводи да је током септембра месеца 1991. године, одлазио у Београд због детета, суд налази да чак и кад би била прихваћена одбрана у том делу, то не значи да управо у критичном периоду није био у импровизованој станици милиције у Медку. Стим у вези и опт.Лазић Милорад је навео да се критичном приликом са положаја са њим вратио и опт.Марунић Мирко. Тачно је да опт.Лазић Милорад не спомиње да је опт.Марунић Мирко био у гостионици, али *присуство* опт.Марунића у Медку, је

несумњиво утврђено. Овај део одбране опт.Лазивић Милорада суд је прихватио као истинит и логичан јер је и у сагласности и са исказом сведока оштећеног Медунић Мирка који је тврдио да је у Медку у импровизованој станици милиције био опт.Марунић Мирко и да га је тукао гуменом палицом по леђима.

Суд је брижљиво ценио и *одбрану опт. Коњевић Николе* да није извршио предметно кривично дело, те да критичном приликом и није био у Медку, већ у Новом Саду са својом породицом, и да је у то време уписивао дете у школу, о чему је и приложио потврду Основне школе «Прва војвођанска бригада», према којој је дете опт.Коњевића уписано у ту школу 02.09.1991. године. Суд овакву одбрану није прихватио, налазећи да потврда не поткрепљује одбрану опт.Коњевић Николе јер је из саме потврде утврђено да се упис деце избеглих из подручја захваћених оружаним сукобима, вршио и касније, а да је као датум уписа увек стављан 02.09.1991. године, као датум почетка школске године.

Суд је ценио и део одбране опт.Коњевић Николе да се управо критичном приликом у Новом Саду обраћао организацији БОСК-90, Борци за одбрану српских Крајина, дана 02.09.1991. године да би му се омогућио упис детета, те дана 04.09.1991. године ради решавања стамбеног смештаја и дана 05.09.1991. године да му се одобри материјална помоћ, о чему је приложио и молбе, а на ове околности суд је испитао сведока Драгована Марковића који је посведочио да му се у критичном периоду Коњевић лично обратио.

Суд налази уколико би се и прихватила одбрана опт.Коњевић Николе у овом делу као и сведочење Драгована Марковића, то не значи да оптужени Коњевић Никола у критичном периоду од 03. до 08.09.1991. године, није био у Медку и извршио кривично дело које му је стављено на терет.

Суд налази да без обзира што је оваква одбрана опт.Коњевић Николе у одређеним деловима поткрепљена и исказом сведока Мирка Јерковића који је тврдио да је опт.Коњевића возио дана 08.09.1991. године из Книна за Медак, те поткрепљена и исказом сведока Драгована Марковића који је тврдио да му се опт.Коњевић лично обраћао молбама и да га је добро упамтио, суд није прихватио јер је неуверљива, нелогична и срачуната на избегавање кривично правне одговорности. Наиме, оваква одбрана оптуженог је у супротности са доследном тврдњом оштећеног Медунић Мирка и приликом суочења са опт.Коњевићем, који је категоричан у тврдњи описујући практично до детаља догађај да га је управо опт. Коњевић Никола критичном

приликом тукао дрвеним колцем по телу, ногом на којој је била чизма у пределу главе, испод браде и да га је пивском боцом ударио по глави и да је том приликом задобио прелом виличне кости. Том приликом сведок оштећени Медунић је био изричит и у тврдњи да је надимак опт.Коњевић Николе «Шишак, а да његов комшија Драгаш Мића има надимак «Шишко», и да га сигурно није заменио са неким другим. Исказ сведока оштећеног је и у складу са делом исказа сведока Купрешанин Саве са главног претреса дана 02.03.2010. године, који је навео да опт.Коњевића познаје још из детињства под надимком «Шишак», а које исказе је суд у овом делу прихватио као истините.

Суд није поклатио веру исказима сведока Јерковић Мирка и Драгована Марковића, који су покушали да пруже алиби опт.Николи Коњевићу, обзиром да сведоци испитани на ове околности делују неуверљиво, те евидентно прилагођавају своје исказе потребама алибију оптуженог Коњевића. Овакви искази сведока срачунати су да се помогне опт.Коњевићу да би избегао кривичну одговорност.

Са свега изнетог суд није прихватио одбрану опт.Коњевић Николе налазећи да је срачуната на избегавање кривично правне одговорности.

Суд је на основу изведених доказа утврдио да су оптужени Лазић Милорад, Марунић Мирко и Коњевић Никола кривично правним радњама извршили кривично дело из члана 144 КЗ СРЈ, на начин да њихове радње представљају *нечовечно и оокрутно поступање*. Суд је утврдио да се ради о очигледно нечовечном и оокрутном поступању у случају када је оштећени био подвргнут ударању ногама и рукама по глави и телу када му је униформа парана, док није остао го, да је био подвргнут злостављању, ударцима гуменом палицом по леђима, резањем ножа по лицу и телу, ударцима дрвеним колцем по телу, ногом на којој је била чизма у пределу главе и пивском боцом по глави. Нечовечно поступање узроковало је и тешку душевну и физичку патњу. Оптужени Лазић Милорад, Марунић Мирко и Коњевић Никола су свесно и вољно оштећеном Медунић Мирку наносили телесне повреде, чиме су проузроковали јаку физичку бол и патњу.О тежини бола и патње суд је дошао до закључка на основу природе нанесених удараца, као и на основу коришћених средстава. Такође, треба имати у виду да оштећени Медунић Мирко у конкретном случају није био у стању изрећи и описати бол и патњу како је то запрво и осетио.

Мучење се огледало у томе што су оптужени оштећеном Медунић Мирку, припаднику хрватске полиције, наносили телесне повреде чиме је проузрокована јака физичка и психичка бол, а са циљем да оштећени

као ратни заробљеник означи положаје, пунктове полиције МУП-а Хрватске.

Да се критични догађај *одиграо у периоду од 03.09. до 08.09.1991. године*, суд је несумњиво утврдио из исказа сведока оштећеног Медунић Мирка који је доследан у тврдњи да је 03.09.1991. године као припадник МУП-а Хрватске положио оружје, да је спроведен до импровизоване станице милиције у Медку где је био до 08.09.1991. године када је пребачен у болницу у Удбину, а чији исказ је суд у том делу прихватио јер је и у сагласности и са делом одбране опт.Коњевић Николе који је потврдио да су управо 08.09.1991. године он, Иванчевић и Чубрило Милан одвезли оштећеног Медунић Мирка у болницу у Удбину, а који део одбране је суд прихватио као истинит, а и у складу са исказом сведока Чубрило Милана, који је суд прихватио као уверљив и истинит, а који је био изричит да су дана 08.09.1991. године оштећеног одвезли до болнице у Удбини, а тај дан памти по рођендану свог сина.

Са свега напред изнетог суд није прихватио део исказа сведока Иванчевић Јовице, да је оштећеног Мирка Медунића од Медка до болнице у Удбини возио дана 02.09.1991. године.

Суд је имао у виду *разлике* у исказима оштећеног Медунић Мирка и сведока Чубрило Милана, у делу које се односе на место где оштећени види сведока. Оштећени Медунић Мирко првобитно објашњава да је Чубрило Милана видео испред некадашње гостионице «Јадран», а на главном претресу одржаном дана 15.04.2010. године, након испитивања сведока Чубрило Милана који је децидирано тврдио да није био испред гостионице «Јадран», него да су се сусрели у Крушковцу, оштећени Медунић је изјавио да је то могуће. Објаснио је да је раздаљина од Медка до Крушковца само 5 километара, те да је могуће због кратке раздаљине да је превидео место сусрета са сведоком Чубило Миланом.

Такође, суд је имао у виду и разлику у исказима оштећеног Медунића и сведока др Богдана Матића, у делу где је оштећени навео да је у болници у Удбини, био смештен сам у соби, док је сведок Матић навео да га је сместио у собу у којој је, између осталих, био и Бараћ Душан, који је и потврдио да је оштећени Медунић Мирко био са њим у соби, а чији исказе сведока у овом делу је суд прихватио као истините и логичне.

Даље је имао у виду и да је оштећени Медунић испитан на главном претресу дана 15.04.2010. године, у погледу радњи опт.Ђаковић Перице навео да се више не сећа ко му је сео на ноге, а ко узео палицу и тукао га по табанима. Суд констатује да је од догађаја наведених у

прецизраној оптужници прошло 19 година, те је по свој прилици и утицало на прецизност, на сећање што је и разумљиво.

Такође суд је имао у виду да оштећени Медунић приликом испитивања дана 04.03.1993. године пред Окружним судом у Госпићу опт. Марунић Мирка спомиње као стражара који га је испитивао, не наводећи да га је тукао. Испитан на главном претресу дана 21.10.1996. пред Жупанијским судом у Госпићу К-4/96-10, у претходном поступку Ки.В.14/07 дана 01.06.2009. године и на главном претресу дана 15.04.2010. године путем видеоконференцијске везе из Жупанијског суда у Ријечи категоричан је да га је опт.Марунић Мирко тукао гуменом палицом по леђима.

Суд налази да се сведочење сведока оштећеног може разликовати од онога што је навео у раније датој изјави и сасвим природно за кривични поступак да се сведоку на суђењу могу поставити питања која се разликују од оних у претходним испитивањима и да се он на суду може сетити додатних детаља, кад год се о њима конкретно пита. У конкретном случају сведок оштећени Медунић Мирко током појашњавања овог одступања у исказима, изјавио је да је могуће да се у првом моменту није могао свега сетити.

Оштећени Медунић Мирко је више пута испитан, те је логично да је немогуће очекивати да о појединостима догађаја, њиховој хронологији, те о свим лицима каја су му нанела патње, исказује на истоветан начин. Такође суд је имао у виду разлике у исказу оштећеног везано за оптужене, да је првобитно испитан рекао да су сви били у цивилу, а да је на главном претресу за опт.Коњевић Николу рекао да је био у шареној униформи, те налази да су ове разлике небитне и да је чињеница да сведок може заборавити или помешати неке детаље самог догађаја често последица претрпљене трауме и протеча времена, али оно не значи да је услед тога обеснажено његово сведочење о главним битним чињеницама.

Суд је анализирајући све већ напред наведене исказе сведока оштећеног Мирка Медунића, исте оценио као искрене, уверљиве и у **битним чињеницама** доследне, те их као такве и прихватио. Суд налази да оштећени није имао разлога да оптужене неистинито повезује са делом које им се у овом кривичном поступку ставља на терет, а притом суд је нарочито имао у виду да је став оштећеног Медунић Мирка испитаног путем видеоконференцијске везе дана 01.06.2009. године када је на питање истражног судије да ли се придружује кривичном гоњењу против окривљених, да ли је за то да буду осуђени у овом поступку оштећени одговорио «нисам, ја бих најрадије да их пустите, нек им је на

душу ја им опраштам све» (транскрипт аудио записа са саслушања сведока Медунић Мирка од 01.06.2009. године, стр.25, Ки.В.14/07).

Након детаљно спроведеног доказног поступка, **правном анализом** напред утврђеног чињеничног стања, суд је утврдио да се догађај одиграо у време, на месту и на начин описан у изреци пресуде, тј. да су оптужени Лазић Милорад, Марунић Мирко и Коњевић Никола, као припадници Територијалне одбране САО Крајине, кршећи правила међународног права за време оружаног сукоба који је тада постојао на територији тадашње Републике Хрватске у саставу СФРЈ, а није имао карактер међународног сукоба, између оружаних снага ЈНА, Територијалне одбране и милиције САО Крајина, с једне стране, и полицијских и паравојних формација Републике Хрватске са друге стране, у периоду од 03.09. до 08.09.1991. године, у Медаку, а након што је ошт. Медунић Мирко, на дан 03.09.1991. године, као припадник МУП-а Републике Хрватске положио оружје после борбе са припадницима милиције САО Крајина на путу за Билај и доведен у Медак у просторије станице милиције која се налазила у преуређеној гостионици «Јадран», према оштећеном Медунићу, као ратном заробљенику, нечовечно и окрутно поступали, те га мучили наносећи му велике патње и повреде телесног интегритета. Суд је несумњиво утврдио да је оптужени Лазић Милорад, у више наврата тукао оштећеног Медунића рукама и ногама по глави и телу, великим кухињским ножем парао униформу оштећеног све док овај није остао го, а затим му ножем резао лице и тело, те вршио убоде у лево бедро, услед чега је оштећени задобио лаке телесне повреде у виду секотина у пределу леве стране лица, бројне секотине у пределу оба рамена и леђа и убодну рану у пределу леве бутине, Такође је несумњиво утврђено да је оптужени Марунић Мирко тукао оштећеног Медунића гуменом палицом по леђима, услед чега је оштећени Медунић задобио лаке телесне повреде у виду нагњечења меких ткива у пределу слабина. Несумњиво је утврђено и да је опт Коњевић Никола тукао оштећеног Медунића дрвеним колцем по телу, ногом на којој је била чизма у пределу главе испод браде и пивском боцом по глави, услед чега је оштећени задобио тешке телесне повреде у виду прелома леве горњовиличне кости.

С обзиром на све напред наведено, суд је несумњиво утврдио да су оптужени поступали у свему како је то описано у изреци пресуде и њихове радње је правно квалификовао као кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ.

Напред наведена законска одредба се између осталог темељи и на Женевску конвенцију о поступању са ратним заробљеницима. Оптужени се терете да су поступали противно члану члана 3 став 1 тачка а) Треће

Женевске конвенције о поступању са ратним заробљеницима од 12.08.1949. године, (ратификоване од Народне Скупштине ФНРЈ 1950.године) и члана 4 став 1 и 2 тачка 2а) Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба (Протокол II) од 08.06.1977.године, («Службени лист СФРЈ» број 16/78-Међународни уговори). Тумачећи одредбу члана 144 КЗ СРЈ, није услов постојања самог дела да починилац зна или има намеру да крши међународну норму, већ је довољно да његово понашање објективно представља кршење правила међународног права. Да би се утврдило кршење правила међународног права, неопходно је утврдити против кога је радња извршења дела била усмерена. На основу изведених доказа суд је утврдио да је оштећени Медунић Мирко била особа заштићена Женевском конвенцијом о поступању са ратним заробљеницима, да је имао статус заштићене особе, те да је лишен слободе као ратни заробљеник. Суд је напред наведено утврдио на основу исказа сведока оштећеног који је изјавио да је био припадник МУП-а Републике Хрватске, који је критичном приликом био у униформи, имао је палицу, лисице, пиштољ, што несумњиво указује да је исти лишен слободе као ратни заробљеник. Са свега напред изнетог евидентно је да су радње кривичног дела из прецизиране оптужнице за које је утврђено да су починили оптужени, било противно правилима међународног права и то члана 3 став 1 тачка а) и члана и члана 4 став 1 и 2 тачка 2 а) Допунског протокола уз Женевске конвенције.

Ово кривично дело може се извршити и након престанка рата и оружаних сукоба, јер ратни заробљеници уживају статус заштићених лица по међународном праву до момента репатријације.

III Женевска конвенција о поступању са ратним заробљеницима од 12.08.1949. године примењује се у случају објављеног рата или сваког другог оружаног сукоба који избије између двеју или више високих страна уговорница чак и ако једна од њих није признала ратно стање, како је то описано у члану 2 ове Конвенције. У члану 3 став 1 тачка а) наведене Конвенције, предвиђена је обавезна примена одређених одредби у случају оружаног сукоба који нема карактер међународног сукоба и који избије на територији једне од високих страна уговорница. Овом одредбом предвиђено је да се према лицима која не учествују непосредно у непријатељствима, подразумевајући ту и припаднике оружаних снага који су положили оружје и лица онеспособљена за борбу услед болести, рана, лишења слободе или из било ког другог узрока, поступа у свакој прилици човечно, без икакве неповољне дискриминације засноване на раси, боји коже, вери или убеђењу, полу, рођењу или имовном стању или било коме другом сличном мерилу. У

том циљу забрањене су и забрањују се у свако доба и на сваком месту према наведеним лицима између осталог повреде које се наносе животу и телесном интегритету, нарочито све врсте убистава, осакаћења, свирепости и мучења.

III Женевска конвенција о поступању са ратним заробљеницима од 12.08.1949. године, чланом 4 став а) тачка 1 предвиђа да су ратни заробљеници, у смислу ове Конвенције, лица која су припадници оружаних снага једне стране у сукобу, као и припадници милиција и дивовољачких јединица који улазе у састав тих оружаних снага, а која су пала под власт непријатеља.

Допунски Протокол II уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба чланом 4 ст.1 предвиђа да сва лица која не узимају директно учешће или која су престала да учествују у непријатељствима, без обзира на то да ли је њихова слобода била ограничена или не, имају право да њихова личност, част и убеђење и верско убеђење буду поштовани. Она ће у свим приликама бити хумано третирана, без икакве дискриминације. Ставом 2 а) наведеног члана предвиђено је да, не дирајући у начелни карактер напред наведених одредаба, против лица поменутих у ставу 1. јесте и остаје забрањено у свако доба и на сваком месту, насиље над животом, здрављем и физичким или менталним благостањем људи, нарочито убиство и окрутност поступање као што су мучење, сакаћење или било који облик телесне казне.

На основу изведених доказа суд је утврдио да је оштећени Мирко Медунић био ратни заробљеник и неспорно је да је као такав имао право на основне гаранције предвиђене одредбом члана 3 став 1 тачка а) III Женевске конвенције о поступању са ратним заробљеницима.

Кривично дело је учињено са *умишљајем* када је учинилац био свестан свог дела и хтео његово извршење.

Оцењујући психички однос учинилаца према кривичном делу, суд је утврдио да су оптужени Лазих Милорад, Марунић Мирко и Коњевић Никола, поступали са *директним умишљајем*, с обзиром да су били свесни свога дела и да су хтели његово извршење. Наиме, оптужени су радње предузимали свесни како својих поступака тако и њихових последица, хтели су да према оштећеном, као ратном заробљенику, нечовечно и окрутност поступају, да га муче, наносећи му велике патње и повреде телесног интегритета.

Како је оштећени Медунић Мирко тврдио да је опт.Коњевић Никола критичном приликом био под утицајем алкохола, с тим у вези суд је обавио и вештачење опт.Коњевић Николе.

Из налаза и мишљења судских вештака доц.др сци. Александра Јовановића специјалисте неуропсихијатрије и судске психијатрије и доц.др сци Наде Јанковић спец.медицинске психологије од 26.02.2010. године, утврђено је да подаци о алкохолисаности опт.Коњевића у критично време су противречни, те имајући у виду предметне околности и понашање оптуженог тј. да памти цео догађај, да су му поступци, комуникација и пажња фокусирани на време, особу и околности може се закључити да наводна алкохолисаност у критично време није ометала у значајној мери његово расуђивање и поступке. Даље је утврђено да код опт.Николе Коњевића нема знакова и симптома било какве душевне болести, привремене душевне поремећености, заосталог душевног развоја или друге теже душевне поремећености, нити су исти постојали у време извршења кривичног дела које му се ставља на терет. Интелектуалне способности су на нивоу солидног просека. Способност опт.Николе Коњевића *tempore criminis* да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, биле очуване.

Како није било околности које би искључивале кривичну одговорности оптужених, суд их је огласио кривима и осудио на казне по закону.

Приликом одлучивања и одмеравања врсте и висине кривичне санкције према оптуженима које је суд огласио кривима, суд је применио КЗ СРЈ, и одредбу члана 144 овог Закона, онако како је то квалификовано и у оптужници Тужилаштва за ратне злочине КТРЗ 10/07 од 06.10.2009.године, која је прецизирана поднеском дана 07.06.2010. године, налазећи да је овај Закон блажи од Закона који је важио у време извршења дела и одредбе члана 144 КЗ СФРЈ. Ово стога што је Законом који је важио у време извршења дела за наведено дело била запрећена казна затвора од пет година или смртна казна док је одредбом члана 144 КЗ СРЈ(Сл.лист СРЈ 37/93) за наведено дело запрећена казна затвора од пет година или затвор од 20 година. Полазећи од опште сврхе кривичних санкција, сврхе кажњавања и граница казне прописане законом за кривично дело за које су оптужени оглашени кривим, суд је имао у виду све околности из члана 41 КЗ СРЈ које утичу да казна буде мања или већа.

Одлучујући о кривичним санкцијама суд је ценио све *олакшавајуће и отежавајуће* околности на страни оптужених Лазих Милорада, Марунић Мирка и Коњевић Николе.

Од олакшвајућих околности на страни опт.Лазих Милорада суд је нашао да није осуђиван.

У односу на опт.Маруних Мирка суд је од олакшавајућих околности ценио оне које се односе на породичне и материјалне прилике, а то је да је ожењен, без сталног запослења, отац једног малолетног и једног пунолетног детета.

Ценећи олакшавајуће околности на страни опт.Коњевих Николе суд је нашао да није осуђиван, да је ожењен, отац двоје деце. Суд је притом имао у виду и понашање оптуженог након извршења кривиног дела, да је ипак указао помоћ тако што је оштећеног заједно са сведоком Иванчевих Јовицом одвезао до болнице у Удбини, да би се оштећеном Медуних Мирку пружила адекватна медицинска помоћ.

На страни опт.Лазих Милорада и опт.Коњевих Николе суд није нашао отежавајућих околности.

Од отежавајућих околности на страни опт.Маруних Мирка суд је имао у виду да је раније осуђиван и то пресудом Општинског суда Госпих К-93/88 од 17.08.1988. године због кривчног дела шумске крађе из члана 126 став 1 КЗ СРХ на новчану казну и пресудом Општинског суда Госпих К.127/89 од 17.10.1989. године због кривчног дела лака телесна повреда из члана 42 став 1 КЗ СРХ на казну затвора од 4 месеца, условно на 1 годину, као и протек времена од извршења кривичних дела.

Ценећи све околности од утицаја на одмеравање казне суд је олакшавајућим околностима на страни оптужених придао значај особито олакшавајућим околностима, налазећи да се и ублаженом казном сходно члану 42 и 43 КЗ СРЈ може постићи сврха кажњавања из члана 33 КЗ СРЈ, те је одмерио казне затвора испод границе прописане Законом за ово кривично дело. Ово нарочито када се има у виду природа учињених кривично правних радњи.

Имајући у виду све напред наведене околности суд је оптуженог Лазих Милорада осудио на казну затвора у трајању од 3 (три) године, опт. Маруних Мирка на казну затвора у трајању од 2 (две) године и опт.Коњевих Николу на казну затвора у трајању од 3 (три) године. Суд сматра да су изречене казне затвора адекватне и сразмерне тежини почињених кривичних дела, степену кривичне одговорности оптужених, околности под којима је дело почињено, степену повређивања или угрожавања заштићених добара и насталих последица и да ће изречене казне испунити сврху кажњавања из члана 33 КЗ СРЈ.

Суд је приликом доношења одлуке имао у виду и остале доказе који су изведени на главном претресу, али је нашао да су исти без утицаја на другачију одлуку у овој кривично правној ствари, па их није посебно образлагао.

Разлике у изреци пресуде са диспозитивом оптужнице:

У изреци пресуде ***изостављен*** је део прецизиране оптужнице «заједно са више НН припадника Територијалне одбране и резервне милиције» тако што је у изреци пресуде наведено «заједно са више НН лица», с обзиром да суд није могао на несумњив и поуздан начин утврдити да су лица која су заједно са овде оптуженима учествовала у нечовечном и окрутном поступању, те мучењу и наношењу великих патњи и повреда телесног интегритета оштећеном, управо били припадници Територијалне одбране и резервне милиције.

У изреци пресуде ***изостављен*** је измењени део прецизиране оптужнице који се односи на радње опт.Лазих Милорада «и у леву надколеницу», «испред леве ушне шкољке», «више од 20-так», као и у односу на радње опт.Коњевић Николе «избијања два зуба у горњој вилици». Ово из разлога што је сведок оштећени Медунић Мирко испитан путем видеоконференцијске везе на главном претресу 15.04.2010. године, био изричит да критичном приликом није имао убоде у леву натколеницу (транскрипт аудио записа са главног претреса од 15.04.2010. године, стр.39/73). Сведок оштећени више пута испитан пред Жупанијским судом у Госпићу, као и током овог поступка ниједном приликом није прецизирао да је задобио секотине у пределу леве ушне шкољке, нити је говорио о броју од 20-так секотина. Чињеницу везану за «избијање два зуба у горњој вилици» које је прецизираном оптужницом стављено на терет опт.Коњевић Николи, суд није могао на поуздан начин утврдити из разлога што и сам оштећени није могао да определи ко му је избио два зуба у горњој вилици (транскрипт аудио записа са главног претреса од 15.04.2010. године, стр.40-41/73).

С обзиром на напред наведено, као и чињеницу да је оштећени навео да су га тукли и док је боравио у Книнском затвору, те да је у налазу и мишљењу вештака о инвалидности Хрватског завода за мировинско осигурање бр.122 I/06 од 10.03.2006. године, наведено да је Мирко Медунић заточен у септембру 1991. године и да је три и по месеца провео у затвору у Книну где је физички и психички злостављан са бројним телесним повредама регистрованим након размене. Суд је притом имао у виду и почетни лијечнички извјештај Војног санитета 118. бригаде за оштећеног Медунић Мирка, где стоји да је у периоду од

03.09. до 21.12.1991. године задобио повреде, те како је суд утврдио из исказа сведока оштећеног у претходном поступку, да је био и у Книну у затвору и да су га и тамо тукли, то и није могао на поуздан начин да утврди да је напред наведене повреде задобио у импровизованој станици милиције у Медку од стране опт.Лазих Милорада и опт.Кољевић Николе.

У односу на радње опт.Марунић Мирка суд је у изреци пресуде додао «гумену», јер је из исказа сведока оштећеног на несумњив начин утврдио да га је опт.Марунић Мирко тукао гуменом палицом, а чији исказ је у том делу у потпуности прихватио као искрен.

На главном претресу дана 15.06.2010. године, суд је *одбио* предлоге браниоца окривљених Лазих Милорада и Кољевић Николе, адв. Ђорђа Дозета *и то*:

-да се од Генералштаба затражи податак када је пала касарна у Госпићу, као небитан за разрешење ове кривично правне ствари.

-податак од када ЈНА сматра да је почео рат у Хрватској, из разлога што је напред изведеним доказима и извештајем ВБА несумњиво утврђено да се почетак оружаног сукоба на територији Републике Хрватске рачуна време од 17. августа 1990. године;

-да се од Министарства одбране, сектор за одбрану, Комисија за размену заробљеника и тражење несталих лица, затражити извештај о времену и околностима погибије заставника Бачић Николе, као сувишан за кривично правни догађај који је оптуженима стављен на терет.

-да се у својству сведока саслушају Рашета Андрија, у то време заменик команданта Пете армијске области, Ђорђевић Миодраг, у то време командант касарне Госпић, Драгићевић Марко, начелник СУП-а Госпић, у то време, Војводић Душан, у то време командант штаба ТО Грачац, јер је предложено на околности које су без утицаја на чињенично стање у односу на кривично правне радње које су оптужени учинили на штету оштећеног Медунић Мирка, оценивши да је испитивање ових сведока непотребно и водило би одуговлачењу поступка.

-да се у својству сведока саслуша Његомир Душан који је имао задатак да формира полицијску станицу Медак, јер је напред изведеним доказима несумњиво утврђено да је у критичном периоду постојала импровизирана полицијска станица у Медку, а несумњиво су утврђене и околности како је оштећени Медунић спроведен у исту.

Суд је *одбио* предлоге адв.Дозет Ђорђа и адв.Рајка Јелушића на главном претресу 15.06.2010. године, да се саслушају у својству сведока:

-Чубрило Раде који је старешина свих територијалаца на подручју Медка, као сувишан и непотребан за разрешење ове кривично правне ствари.

-затим да се саслуша Пајо Шимић Цоњар, у то време командант 117. бригаде Збора народне гарде Републике Хрватске, из разлога што предложени сведок нема непосредна сазнања везана за овај кривично правни догађај.

-Угарковић Миле у то време начелник Полицијске управе Госпић који је потписао кривичну пријаву, те Јурић Жељко такође из Полицијске управе Госпић, који је први обавио службени разговор са оштећеним Мирком Медунићем, имајући у виду да се изјаве радника полиције шта им је оштећени изјављивао у преткривичном поступку, не могу користити као доказ.

-да се оштећени Мирко Медунић подвргне психијатријском вештачењу ради утврђивања његове способности да сведочи, обзиром да се његови искази разликују, налазећи да су искази сведока оштећених предмет оцене суда, а не вештачења.

Оптужени су обавезани да накнаде трошкове кривичног поступка о чијој ће висини одлучити суд посебним решењем.

Ослобађајући део пресуде

Прецизираном оптужницом заменик тужиоца за ратне злочине оптужио је Ђаковић Перицу да је тукао оштећеног Медунић Мирка палицом по табанима, док је Вујновић Никола седео на његовим ногама.

Пажљивом оценом и свестраном анализом свих изведених доказа, како појединачно тако и у њиховој међусобној вези није на несумњив и поуздан начин доказано да је опт.Ђаковић Перица извршио кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника, како му је прецизираном оптужницом стављено на терет.

У погледу инкриминација за које се терети оптужени, суд је на основу изведених доказа утврдио да се наведени догађај десио управо на начин како је то наведено у чињеничном опису прецизиране оптужнице.

Оцењујући исказ сведока оштећеног Медунић Мирка дат у поступку пред Окружним судом у Госпићу Ки.о.31/92 од 04.03.1993. године и пред Жупанијским судом у Госпићу К-4/96-10 од 21.10.1996. године, те саслушан у претходном поступку путем видеоконференцијске

везе из Жупанијског суда у Ријеци Ки.В.14/07 од 01.06.2009. године у делу у коме је децидирано тврдио да га је опт.Ђаковић Перица тукао гуменом палицом по табанима, док је Вујновић Никола седео на његовим ногама, суд је прихватио као јасан, убедљив, упечатљив и при којем је остао и приликом суочења са оптуженим Ђаковићем када је категорично рекао да није био у болници, да је напротив био у гостионици «Јадран» (импровизованој станици милиције) и да га је у једном наврату тукао, али да је све то кратко трајало и да због тога нема никаквих последица. У конкретном случају по налажењу суда није доказано да су оваквим радњама оптуженог Ђаковић Перице, оштећеном нанете велике патње, нити повреде телесног интегритета.

Са свега изнетог суд је нашао да нису испуњени елементи кривичног дела за које се терети опт.Ђаковић Перица, обзиром да радње које се стављају на терет оптуженом *нису узроковале велику патњу, нити је нарушен телесни интегритет оштећеног*, како је то у најмањој мери један од обележја кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ.

Одбрану опт.Ђаковић Перице, који је негирао да је тукао оштећеног Медунић Мирка, и навео да је био само у болници, суд није прихватио налазећи да је срачуната на избегавање кривичне одговорности. Наиме чињеница да је опт.Ђаковић Перица евентуално био у болници, није ни од значаја за разрешење ове кривично правне ствари јер у битном суд је утврдио чињенично стање блииже описано у изреци пресуде.

Са свега изнетог одлучено је као у изреци пресуде.

Трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

ЗАПИСНИЧАР
Сњежана Ивановић

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Винка Бераха Никићевић

ПРАВНА ПОУКА:

Против ове пресуде дозвољена је жалба Апелационом суду у Београду, у року од 30 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, а преко овог суда.